Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 118. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 28-го ТРАВНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 118. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 28, 1953. VOL. LXI.

УРЯД ПОЧИНАЄ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЗЛОЧИННОСТИ НА ДОКАХ

Ню Йорк. — Федеральний уряд, озброївшися у всі правні засоби, станув до бою для розторощення обманців і керівників підпільного злочину та за прочищення корабельних причалів для праці чесних робітників. Визов підпільним керівникам кинув водночас генеральний прокуратор Герберт Бровнел у Вашингтоні і федеральний окружний прокуратор у Ню Йорку, Дж. Едвард Ломбард. „Ми вжиємо всіх засобів, які нам потрібні. Це буде боротьба до кінця" — заявив Ломбард. З заяви прокуратора можна зрозуміти, що всі власті й федеральні аґенції будуть співпрацювати на підставі одного, заздалегідь складеного пляну. Між аґенціями, які вже працюють для прочищення злочинности, є Федеральне Слідче Бюро, Бюро Внутрішніх Прибутків, і розвідча служба Департаменту Скарбу. Вони будуть співпрацювати з стейтовою й міською карними комісіями й іншими подібними установами. Які тільки докази будуть під рукою, вони будуть предложені трьом слідчим судейським лавам. Помічник федерального прокуратора Пітер Бравн і три його співпрацівники як спеціяльні асистенти генерального прокуратора з Вашинґтону мають зібраний увесь доказовий матеріял. Судейська лава дістане прохання поставити в стан обвинувачення винуватців у таких проступках: поламання закону проти підпільної злочинности, який забороняє вимушення, хабарництво чи просте підкупство; викручування від плачення податків; обтинання платні за прислуги, заплати ґровідникам юнії за вислугування підприємцям і т. п. У Вашинґтоні генеральний прокуратор виявив, що Еф Бі Ай прослідкувало відносини на водному фронті ще від грудня і що вже викінчено провірку деяких надужить повнотою. Призови на переслухання слідчої судейської лави будуть вислані негайно.

Суддя відмовляється припинити виконання кари смерти Розенберґам

Вашингтон. — Голова Верховного Суду Злучених Держав, Фред М. Вінсон, відмовився припинити виконання кари смерти на засуджених за шпигунство в користь Совєтів Джуліюсові й Етелі Розенберґах, на час, коли буде зголошена четверта апеляція до Верховного Суду. Коли оборонець предложив на письмі прохання судді, він поспішно написав на верху слово: „Відмовлено", а усно пояснив, що само зголошення апеляції припиняє виконання кари. Верховний Суд вже тричі відкинув апеляцію Розенберґів, отже нема надії, щоб четвертий відклик міг бути успішним. Знавці висловлюють погляд, що тільки президент міг би ще врятувати життя засуджених шпигунів, якщо б вони погодилися признатися до вини і виявити спільників та методи діяння шпигунської ватаги на терені Злучених Держав. Розенберґи вперто обстоюють свою невинність і вимагають „справедливости" для себе.

У Палаті схвалено бюджет для департаменту праці

Вашинґтон. — Бльок конґресменів, що обстоювали великі ощадності в бюджеті на наступний скарбовий рік, потерпів поразку, коли повна Палата Репрезентантів ухвалила дотації висотою $1,980,706,461 на працю департаменту праці, департаменту здоров'я й доброчинности й на інші дрібніші потреби. Ті фонди ухвалено впродовж останніх трьох днів 395 голосами проти двох. Це п'ятий черговий фінансовий законопроєкт, обговорений і ухвалений в Палаті поточного року. Три перші ухвалено так, як це пред'явила комісія асиґнування, у двох інших підвищено дотації. На домагання президента Конґрес приспішує працю, щоб можна було роз'їхатися на вакації в липні. Наступна сесія Конґресу почнеться в січні 1954 р.

Звільнено 50,000 федеральних працівників

Вашинґтон. — Адміністрація Айзенгавера „переполола" список працівників у федеральних бюрах, зменшуючи його на 50,000 осіб, як це виявляє Комісія Цивільної Служби. З 1 травня кількість федеральних працівників виносила 2,506,600, а з 1. лютого, отже негайно після перебрання влади новим президентом, було їх 2,556,500. Найбільше ощадностей заведено в департаменті оборони й інших військових бюрах, як теж в Аґенції Економічної Стабілізації після скасування контролі цін і платень.

ПРОГАНЯЮТЬ ЧЕРВОНОГО ДИПЛОМАТА ЗА ПОГРОЗИ ГРОМАДЯНИНОВІ

Вашинґтон. — Злучені Держави наказали першому секретареві румунського посольства Крісташе Замбреті негайно виїхати з Америки за те, що він пробував спонукати В. К. Джорджеску, урядовця нафтового підприємства натуралізованого американського громадянина румунського походження, стати на службу комуністичній владі, подаючи їй вісті про американські відносини і поширюючи прокомуністичну діяльність в цій країні. До такої діяльности Замбреті хотів приневолити Джорджеску, показавши йому фотографії двох його синів, що залишилися в Румунії і загрозивши, що як він хоче синів побачити, то мусить співпрацювати з посольством. Батько оглянувши фотографії синів, побачив на оборотнім боці дописку з проханням, щоб він „зробив усе, що можливе, щоб їм допомогти". Коли Джорджеску запитав Замбреті, чим він може помогти, той відповів, що політичною співпрацею з комуністичним режимом. Батько, передумавши справу, заявив, що він склав присягу вірности Америці й тому не може співпрацювати з комуністами. Секретар висміяв його за те. Тоді Джорджеску запропонував секретареві пересилку до Румунії деяких товарів, очевидно за дозволом американської влади, щоб таким способом рятувати своїх дітей. Коли Замбреті не прийняв оферованої виміни, Джорджеску вирішив повідомити про все американську владу, надіючися, що розголосом цієї справи можна буде спонукати комуністичну владу залишити дітей живими. Федеральне Бюро Інвестиґацій, провіривши справу, передало її до вирішення департаментові стейту. Наслідок того, — прогнання Замбреті з Америки.

ІВАН ФРАНКО
(1856—1916)

НЕ ПОРА, НЕ ПОРА, НЕ ПОРА
В РІДНУ ХАТУ ВНОСИТИ РОЗДОР.
ХАЙ ПРОПАДЕ НЕЗГОДИ ПРОКЛЯТА МАРА!
ПІД УКРАЇНИ ЄДНАЙМОСЬ ПРАПОР!

Іван Франко

ПРАЦЯ НА МІСЦЯХ — ГОЛОВНА ПЕРЕДУМОВА ДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ У.Н.С.

ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ НА РІЧНОМУ ЗАСІДАННІ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У.Н.СОЮЗУ

Ню Йорк. — Невпинна й наполеглива праця в поодиноких громадах і округах є першою й головною передумовою дальшого росту й розвитку Українського Народного Союзу. Ця засада була провідною думкою звітів всіх членів Головної Ради на річних нарадах Головного Уряду УНСоюзу, що відбуваються від понеділка в готелі Статлер в Ню Йорку. Цю думку підкреслювано теж в дискусії над звітами, яку започатковано вже в другому дні нарад у вівторок 26-го травня. Звіти зі своєї діяльности та з обставин і положення в своїх громадах і округах, після звітів членів Головного Екзекутивного Комітету та Головної Контрольної Комісії, складали члени Головної Ради: ДМИТРО ШМАҐАЛА з Клівленду, Огайо, адв. ІВАН РОМАНИШИН з Ірвинґтону, Н. Дж., д-р ІВАН ВАСИЛЕНКО з Торонто, Канада, ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ з Вунсакет, Р. Ай., ПЕТРО КУЧМА з Ню Йорку, Н. Й., ВОЛОДИМИР ДІДИК з Дітройту, Міш., — МИКОЛА ДАВИСКИБА з Маттапан, Масс., ТАРАС ШПІКУЛА з Шікаґо., ОЛЕНА ШТОҐРИН з Филаделфії, Па., АННА ВАСИЛЬОВСЬКА з Шікаґо, Ілл., та ВАСИЛЬ ГУССАР з Рачестер, Н. Й. — Всі вони, крім звіту із своєї особистої діяльности та участи в громадському житті, говорили про загальне положення в їх громадах, підкреслюючи, що хоч члени УНСоюзу грають провідну ролю в місцевому житті та несуть головний тягар громадської праці й жертвенности, проте вони не завжди й не досить чітко капіталізують ту працю для справи УНСоюзу. — Згадувано теж в звітах і дискусії, що одною з головних причин останнього сповільнення організаційного росту УНСоюзу треба вважати відносно малу активність місцевих відділів УНСоюзу. На цьому терпить у великій мірі ціле наше громадське життя, бо кожний відділ УНСоюзу це на свій лад місцевий „об'єднаний комітет", бо він об'єднує осіб всіх територіяльних походжень, віровизнань і політичних переконань та становить найкращі рямці, в яких може творчо проявлятися громадське життя. Своїми інтересними спостереженнями і заввагами з своєї організаційної праці поділився з головними урядниками організатор УНС. інж. ОЛЕКСАНДЕР ЛИТВИНЕНКО. — Теж він добачує в праці місцевих відділів УНСоюзу одну з головних передумов дальшого розвитку й росту УНСоюзу. Дискусія та обговорення звітів і загального положення продовжується теж в третьому дні нарад, в середу 27-го травня. На четвер плянується поїздка учасників нарад на СОЮЗІВКУ біля Керґонксон, звичайний вакаційний сезон на якій починається вже з початком червня, але формальне, святочне відкриття якої відбудеться в днях 4 і 5 липня. Під час другого дня нарад у вівторок 26-го травня своїми думками про СОЮЗІВКУ поділився з учасниками нарад новозаанґажований управитель оселі п. Петро Мартинюк.

Жінки — втікачки проти обов'язкового громадянства по 5 роках

У Вашинґтоні відбувається шістдесятдруга конвенція Генеральної Федерації жіночих клюбів, до голосу якої уважно прислуховується преса. Особливу увагу звернуло звернення трьох жінок-втікачок, які запропонували конвенції внести спротив проти задуманої зміни в натуралізаційних приписах. У процесі натуралізації мала б бути вимога, що особи, які, приїхавши на постійний побут, перебули п'ять років в ЗДА, повинні внести заяву про надання їм громадянства, або бути депортовані. Одначе такий припис ускладнював би положення багатьох втікачів, що останніми роками прибули до ЗДА, як підкреслено в заяві жінок, в імені яких виступала литовка Лігія Бєлюкас. Л. Бєлюкас заявила, що багато тисяч нових іміґрантів, по суті, не є іміґранти, а втікачі. Прийнявши місцеве громадянство, ці особи втратили б права власности в залишеній батьківщині. Окрім того, багато з тих втікачів значно більше принесуть користи, працюючи, як політичні втікачі для звільнення своєї батьківщини.

АМЕРИКАНСЬКІ ПАРАШУТИСТИ В УКРАЇНІ — ТВЕРДЯТЬ СОВЄТИ

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймс-у" Гаррісон Селісбери повідомляє, що московське міністерство внутрішніх справ проголосило імена чотирьох американських шпигунів, які 26 квітня на парашутах спустилися з американського літака десь між Києвом і Одесою. Вони призналися до шпигунських завдань і їх застрелено. Згідно з совєтським повідомленням, ця історія виглядає так. Олександер Васильович Лахно, Олександер Миколаєвич Маков, Сергій Горбунов та Дмитро Ремігі, „всі бувші українці", вишколювалися в Німеччині до шпигунської праці в Совєтах. Вони подали імена трьох американських старшин, що їх вишколювали. З Німеччини їх перевезли до Греції до Атен, звідтам літаком перевезли над українську територію, де вони на парашутах приземлилися разом із зброєю, отрутою, коротко-хвилевими надавчими апаратами, фальшивими документами та великою сумою совєтської валюти і золотими монетами, а також із апаратами до друкування протисовєтських летючок. Найближчого дня совєтські прикордонники зловили двох із цих шпигунів, а після того зловлено і двох інших. Всі вони призналися, що їхнє завдання було — виконувати терористично диверсійні акти та вести проамериканське шпигунство на терені України. Вони мали при допомозі всіх засобів здобути правдиві совєтські документи та після того нав'язати получення з американською розвідкою в Західній Німеччині при допомозі радія та дістати звідтам дальші накази.

„СВОБОДА" В 60-ТОМУ РОЦІ СВОГО ІСНУВАННЯ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА Д-РА МИШУГИ

Основний звіт з редакції „Свободи" в 60-тому році її існування склав головний редактор д-р Лука Мишуга.

„В цьому році, завершується 60 років з того часу, як вийшло в світ перше число „Свободи". Було це 15-го вересня 1893-го року. Приблизно пів року пізніше, в день „Батька своєї країни" Юрія Вашинґтона 22-го лютого 1894-го року, був створений, за почином і під впливом „Свободи", Український Народний Союз, офіціяльним органом якого вона стала й залишилась до сьогодні.

В цьому звіті перед цьогорічним, ювілейним для „Свободи" зібранням Головного Уряду УНСоюзу я не буду переповідати історії цієї сьогодні справді найстаршої й найбільшої української щоденної газети в світі. На це немає ані часу, ані потреби. Історія „Свободи" списана в цих грубих 60 річниках, в яких зібрано до кінця 1952-го року точно 11,446 її чисел, як теж в наших Ювілейних Книгах, включно з останнім „Ювілейним Альманахом", виданим з кінцем минулого року з нагоди 60-ліття „Свободи". Ця „історія" „Свободи" в списаній нею історії життя-буття не тільки нашої американсько-української спільноти, так всеціло й нерозривно зв'язаної із „Свободою" й Українським Народним Союзом, але й всього українського народу за цей великий і такий багатий в події період часу. Сьогодні, коли комуно-московський ворог України вогнем і мечем випалює з коренем всі сліди національно - державного, політичного, культурного й господарського самобуття й творчости українського народу на його рідних землях, річники „Свободи" на цій вільній землі залишились недосяжним для кривавої комуністичної руки одним з найголовніших непідроблених і непідфальшованих документів і джерел історії нашого народу. Таким вірним і непідробленим дзеркалом нашого народу буття й творчости, успіхів і невдач намагалась бути „Свобода" й в цьому звітовому, ювілейному році її існування. Так розуміючи наше завдання й наше призначення, ми не могли бути — як і в минулому — речниками якоїсь, одної партії чи групи. Ми старались, як мова про Україну, віддавати правдивий образ української нації з терновим вінком. Ми намагались — по своїм скромним силам — бодай в газеті збирати докупи розпорошених по світі дітей України . . ."

„В нашій щоденній, звичайній редакційній праці впродовж звітового часу та в наших постійних намаганнях перевірено правдивою, точною й всебічною інформацією подавати й віддзеркалювати кожночасно вірний образ міжнародних, американських, українських і наших громадських подій та кожночасного положення, ми зустрічались теж з низкою найрізноманітніших проблем, до яких нам треба було не тільки зайняти становище й їх відповідно насвітлювати, але й відповідно формувати та на них впливати. Згадаю тільки про деякі з важливіших.

„Подаючи об'єктивно інформації про події, в своїх коментарях до них ми завжди підходили до них та насвітлювали їх з точки бачення 1) інтересів, безпеки й добробуту нашої країни; 2) визвольних змагань українського народу; 3) інтересів і добра нашої інституції й з нею нашої американсько - української спільноти та 4) інтересів працюючого народу — робітників, до яких належить майже вся наша етнічна група на американській землі. Кожна редакційна стаття-коментар можуть послужити доказом цих наших тверджень.

Міжнародні проблеми

„В коментарах на міжнародні теми ми заступали справу миру, але не „миру за всяку ціну", бо такого миру не може бути. В нашому переконанні тривкий мир можна здобути тільки на базі поширених на міжнародні відносини принципів Американської Конституції, Хартії Прав і Деклярацій Незалежности. Тільки рівність, воля й справедливість для всіх може забезпечити світовий мир і наша країна — З'єднені Держави Америки — мають велику відповідальність перед історією, щоб всіми можливими засобами забезпечити ці головні передумови миру. Для забезпечення тих передумов, отже й для визволення України, жадна жертва не може бути завелика, бо воля, мир, добробут і невпинний розвиток є найвищою метою людства. Тому ми всіми силами підтримували кожну акцію нашого уряду для скріплення оборони вільного світу та для зміни американської політики здержування на справжню визвольну політику . . .

Американські справи

„У внутрішньо-американських справах в звітовому часі — говорив звітодавець — ми мали деякі важливі події, головно президентські вибори та зміну адміністрації. В своїх коментарах та в своєму відношенні до тих проблем ми старались бути невтральні в партійних і персональних справах, заступаючись тільки за концепції й програми, які — в нашому розумінні — найбільше відповідали згаданим вже нашим настановам та без огляду на те, з якої

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР З'ЯСУВАВ СПРАВУ ПОЛОНЕНИХ В КОРЕЇ

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер заявив вчора в Білому Домі, що „справедлива й людина" розв'язка справи полонених в Кореї мусить базуватись на таких чотирьох „основних принципах, які не можуть бути предметом змін": 1. Жадний полонений в Кореї не буде репатріований проти його волі; 2. Жаден полонений не може бути змушуваний до повороту застрашуванням або в будь-який інший спосіб; 3. Мусить бути встановлений обмежений період часу, в якому повинен закінчитися їх полон; 4. Всі заходи, які будуть пороблені для виміни полонених в часі перемир'я, мусять базуватися на цих принципах. В додатку до цих коротких тверджень та після порозуміння з іншими альянтами, зокрема з Англією й Південною Кореєю — президент Айзенгавер вияснив, що ці головні чотири принципи мають повну підтримку „наших союзників", що вони згідні з переважаючими поглядами представників Республіканської й Демократичної партій в обидвох палатах Конґресу та що вони йдуть по лінії індійської резолюції, прийнятої Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй. Ці чотири принципи лягли в основу нових альянтських пропозицій для закінчення корейської війни перед її третьою річницею наступного місяця. Пропозиції були передані в понеділок комуністичній делеґації на переговорах в Панмунджом і тепер ці переговори перервано на один тиждень, щоб дати комуністам нагоду й можливість простудіювати їх. — Тимчасом, південно - корейський амбасадор у Вашинґтоні, д-р Ю чан Янґ, відвідав вчора діючого заступника державного секретаря Волтера Бедела Смита й після розмови з ним заявив, що нові альянтські пропозиції є „цілком незадовільні" для південно-корейського уряду. Таку саму думку віддзеркалюють повідомлення з Південної Кореї, в столиці якої президент Рі відбуває наради зі своїм урядом і правдоподібно іґноруватиме наради та постанови в Панмунджом. Тимчасом з Лондону повідомляють, що прем'єр Черчил заявив, що останні альянтські пропозиції в справі полонених і перемир'я, передані комуністичним представникам в Панмунджом, мають „повну підтримку" з боку уряду Великобританії.

В Польщі застрілено 13 пілотів, що хотіли виїхати з літаками закордон

Вашинґтон. — Таємна служба звідомила американську владу, що минулого року в Польщі застрілено 13 польських літунів, які приготовлялись вилетіти російськими літаками до місця, де перебувала влада Злучених Держав в Західній Европі. Ці вісті проголошено в правничій підкомісії Палати Репрезентантів, де запало рішення, щоб дозволити польському пілотові Францішкові Ярецькому залишитися в Америці після того, як він втік на російськім літаку до Данії і віддав себе американській владі разом з літаком. Застрілені 13 польських літунів склали змову, щоб передати десять російських літаків в руки американців згідно з оголошенням, що Америка нагородить кожного літуна, який перелетить на американський бік з російським літаком.

Франція домагається $1,471,000,000 від ЗДА на збільшення літунства

Париж. — Уряд ЗДА вивчає французьку пропозицію на уділення Франції допомоги в висоті $1,471,000,000 — щоб вона могла збільшити своє літунство на 50% до р. 1956. Тепер французьке літунство має 1,500 машин, а до 1956 року воно могло б мати 2,300 літаків, коли б ЗДА погодилися дати Франції проєктовану нею допомогу. Цю французьку пропозицію переслав до Вашинґтону ґенерал Альфред М. Грунтер, найвищий союзницький командант в Европі, і вона надійшла до ЗДА тоді, коли бувший найвищий командант в Европі генерал Метью Б. Ріджвей остерігав Конґрес, щоб не зменшував фінансової допомоги для европейських країн. Французькі фахівці остерігали перед тим, що літунство союзників має коло 50 типів літунських машин, а це дуже небезпечне на випадок війни, бо треба б тоді було достачати стільки ж родів окремих частин до направи машин. — Французи зредукували свої типи літаків, яких 1946 року було аж 30, а тепер Франція вживає тільки 8-ох типів літаків.

СЕН. ТЕФТ ГОСТРО КРИТИКУЄ О.Н. ЗА ПОЛІТИКУ НА СХОДІ

Сінсінаті.— Сенатор Роберт Тефт, лідер республіканської більшости в Сенаті, заявив тут вчора в прочитаній за нього промові, що „З'єдинені Держави могли б цілком добре забути про Об'єднані Нації, наскільки це відноситься до війни в Кореї". Сенатор думає, що „ми повинні зробити все можливе для договорення в справі перемир'я, але якщо це не пощастить, — тоді Англія й інші наші союзники хай знають, що ми відступаємо від всіх дальших мирових переговорів в Кореї". Що більше, сенатор Тефт „вірить, що ми цілком добре могли б залишити ідею співпраці з Об'єднаними Націями на Сході та застерегти собі цілком вільну руку". — Промову сен. Тефта, який сам перебуває хвилево в лікарні, прочитав за нього перед 700 гостями один з його синів. В своїй написаній промові сен. Тефт в дальшому твердить, що він „вірить в Об'єднані Нації, але не як в ефективний засіб проти агресії." Він теж пропонує скликати конференцію, яка відповідно доповнила б чартер Об'єднаних Націй. З дальших думок сен. Тефта на теми закордонної політики звертається окрему увагу на його твердження, що він підтримував встановлення держави Ізраїля, — проте він вважає, що в наслідок ізраїльсько-арабської війни та „частинно через нетолерантність ізраїльських лідерів" 900,000 втікачів залишили жидівську частину Палестини й досі приміщені тимчасово в Сирії, Йордані та Єгипті. Тефт вважає, що через таку поведінку й таке відношення в Ізраїлі, постійно зростає ненависть проти жидів. В загальному сен. Тефт не бачить тепер можливости жадної позитивної розв'язки будь-якої закордонної політичної проблеми, що стоїть перед З'єдиненими Державами.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На пів року	5.25	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобв'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАГЛИЙ ІМІҐРАЦІЙНИЙ ЗАКОН

В останньому часі сенатор Артур Ваткінс вніс до Конґресу З'єдинених Держав проєкт т. зв. Наглого Міґраційного Акту з 1953, який передбачує поза-квотове допущення до цієї країни дальших 240,000 іміґрантів з Европи впродовж найближчих двох років. Законопроєкт має число S. 1917 і є практичною відповіддю на недавню рекомендацію президента Айзенгавера, як і на рекомендацію попереднього президента Трумана, щоб знову окремим законом відкрити ворота Америки з одного боку для втікачів з-під совєтської тиранії в Східній Европі, як теж для деяких перенаселених країн Західньої Европи. Свою підтримку того законопроєкту виявили вже такі визначні наші законодавці, як сенатор Вайлі, Гендриксон, Дірксен, Тефт, Бриджес, Ферґусон, Айвес, Фландерс, Карлсон, Беннет, Буш, Пейн, Янґ, Александер Смит з Ню Джерзі та інші. Окремою резолюцією підтримали цей закон понад 30 різних громадських і запомогових організацій, представники яких створили Американський Комітет для Спеціяльної Міґрації та до якого входять теж наші обидві централі: Український Конґресовий Комітет і Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Цей закон підтримують теж майже всі інші етнічні групи й досі були тільки поодинчі виступи з деякими застереженнями проти нього, головно з деяких протестантських кол.

До якої міри могли б з того закону скористати українці? З усіх 240,000 дозволів на приїзд до Америки европейців, законопроєкт резервує 110,000 для втікачів, які находяться на терені Німеччини й Австрії, а окремих 15,000 ще для тих втікачів, що перебувають на територіях інших країн, які належать до НАТО (Північно-Атлантійського альянсу). Значить, з тих 125,000 дозволів може практично скористати кожний український давній, новий і найновіший втікач, що перебуває на території Німеччини, Австрії, Франції, Бельгії, Голляндії, Люксембурґу, Англії, Італії, Туреччини, Греції, Данії і Норвегії, якщо він відповідатиме всім передбаченим законом іміґраційним вимогам.

Цей законопроєкт прийняла прихильно й підтримує майже вся американська преса, а якщо висловлюється які застереження, то найвище до низки його обмежень, зокрема проти того, що він дає першенство фармерським робітникам, що до деякої міри зменшує його чисто гуманітарний характер. Та це вже друга справа. Законопроєкт сам по собі без сумніву заслуговує на всю можливу підтримку з багатьох мотивів. Він справді є „наглим законом", як зважити на більше ніж незавидну долю головно втікачів з-поза залізної заслони. Що більше, вигляди на переїзд до Америки можуть не тільки заохотити інших до риску втечі з большевицького пекла, але закон дав би нову надію й тим, що там мусять залишатися. Він бо буде живим доказом того, що Америка не тільки на словах, але й практично не вірить в ті фіктивні полегші для підсовєтських рабів, якими Москва намагається замилити очі вільному світові в її теперішній пропаґандивній „мирній офензиві". Цей моральний аспект законопроєкту доповнюється вже доказаним масовою новою іміґрацією фактом, що приймаючи цих нових 240,000 жертв большевицького терору або важких европейських обставин, З'єдинені Держави збільшать своє населення тисячами льояльних громадян та високовартісних фахівців з усіх ділянок суспільного життя.

Законопроєкт є тим самим справді наглий, наглий для тих, що з нього можуть скористати й не менш наглий для захитаної останніми політичними викрутасами моралі вільного світу. Тому правильно й добре поступили наші централі, УККомітет і ЗУАДКомітет, що прилучилися до акції підтримки того законопроєкту. Його повинен підтримати теж ввесь наш загал, зорганізовано й одинцем. Підтримкою для того закону будуть ухвалювані на наших зібраннях відповідні резолюції, як теж наші листи й телеграми до наших конґресменів і сенаторів. Наглий закон вимагає теж нашої наглої підтримки.

Д-р Дмитро Бучинський (Мадрід)

„СІЙТЕ ВОЛЬНІЇ ДУМИ!"

(Розважання на Франківські Дні)

Молодому 22-літньому Іванові Франкові з колосальними природніми обдаруваннями стелився під самі ноги шлях світлої кар'єри, до нього всміхалося життя, він міг, як говоримо, черпати його пригорщами. Та не пішов він за принадами життя, а за голосом власного сумління, що на все його трудолюбиве життя залишилось суворим суддею й не дозволило йому збочити з визначеного шляху, не дозволило йому шукати відпочинку тоді, коли його замучений нарід блукав у темряві безпросвіття, визиску та насильства.

Хоч його руки були вільні, але тому, що руки народу „ланці мов гадь обвили", він бере у свої „тяжкий залізний молот" і виходить на громадську роботу, як звичайний робітник, як звичайний каменяр, закликаючи до щирої праці українську громаду: „Лупайте сю скалу! Нехай ні жар, ні холод не спинять вас! Зносіть, і труд, і спрагу, й голод, бо вам призначено скалу сесю розбить!"

За цей тяжкий труд довелось молодому Франкові тричі їсти арештантський хліб та придбати, важке на ті часи, п'ятно тюремника через яке його навіть відцуралися репрезентанти власного громадянства, залишаючи його осамітненого, без скромних життєвих засобів. Таким способом „в тисячі боки розприскувались відламки скали" — життя і рідної заскорузлости, ранили важко душу молодого поета, але він „раз по раз гримав о кам'яне чоло!"

Вже в ранній молодості суттю свого життя Франко зробив боротьбу: „за права вільної людини, за щастя і свободу!" Боротьба, як сам він говорить, була для нього справжнім життям; „поки живий, я хочу справді жити, а боротьби життя мені не страх".

На український пустар, забур'янений в тому часі москвофільством та космополітизмом він виходить, як ранній сівач, щоб кинути на рідний ґрунт „золоте зерно вольних дум, жадоби правди". Хоч зерна ці відскакують від ґраніту безпросвіття, але він сіє їх зо „силою розпуки!"

Він подібно як Шевченко відчуває, що одному не встоятись „за Євангелія Правди", тому збирає всіх сівачів: „Гей, брати! В кого серце чистеє, руки сильні, думка чесная, в грудях сміливість до великого бою, встаньте! Сійте вольнії думи за добро, щастя й волю всіх, на живу ріллю!"

Жива рілля ... Це людські душі з часів Франка і наших часів. Родила вона бур'ян в часах Франка, і бур'яни ще й нині заглушують ріст золотого зерна волі. Єдиною запорукою, тоді й тепер, багатих жнив — це праця. „Лиш праця ржу зотре, що грудь з'їдає, лиш праця виробляє силу, лиш праця світ таким, як є, створила, лиш в праці варто, і для праці жить!"

Праця й боротьба — це найважніші принципи Франка, яким він був вірний усе своє життя. Їх доповняла глибока віра в перемогу правди, героїчна відвага навіть „проти рожна перти, проти хвиль плисти! „Хто хоче — каже він — в рідній землиці спочити, щоб не чуть в серці пекучого болю, людської муки не бачити скрізь" — той мусить з цілою посвятою: працювати й боротися.

„Лиш боротись — значить жить!".

Тяжку „недугу космополітизму" перебув також і Франко, до чого пізніше щиро признавався, кажучи, що „він йому покрутив руки та ноги!" Зле зрозумілий космополітизм виховує нам ще й нині паралітиків, з яких українському народові нема і не буде жодної користи. Це ті „інтернаціоналісти", що їх за народнім повірям навіть Рідна Земля не прийме у своє лоно.

Правда, що не раз хліб з чужої печі дуже смачний, але хто хоче посмакувати власного хліба, мусить пам'ятати заповітні слова Франка: „тільки сіючи на власній ниві, можна доробитися власного хліба!"

Свою величну пісню співав Іван Франко для народу, співав її і для його ворогів. Цю саму пісню Правди, не дивлячись чи вона сумна чи весела, солодка чи терпка треба співати й доспівати докінця, до останньої строфи й нам. Ця наша лебедина пісня Правди й Справедливости не може бути лиш для чужого дозвілля чи для „домашного обіхода", а вона мусить бути гучна, грізна, щоб лупала вуха наших „приятелів".

Коли в них була сила створити нам такі жахливі композиції неправди й зла, що вони ріжуть їх вуха, а не сумління, то хай же мають силу прослухати докінця Франкове: „Не пора, не пора, не пора — москалеві й ляхові служить!"

Час Валуївських, Юзефовичівських чи Ґрабських заборон — „нет" чи „не позвалям" минув і минув бездоворотно. Ми мусимо без пристрасти і без ненависти, без мольово-панахидного тону і без невиправданого страху нижчевартости, станути, як Франко, лицем до Правди і „полягти (боронимо думку: краще хай ляжуть вже наші „приятелі", ДБ) в завзятій важкій боротьбі, щоб славу, і щастя, і честь, Рідний Краю, здобути тобі!"

Треба бути безсмертним Антеєм Лесі Українки, залишитись навіть „без хліба і без слави", коли їх можна заслужити й надбати тільки у ворога. Треба дати відчути нашим ворогам, що хвалу від них, як Антей, можемо прийняти „на полі бою, а не в полоні!"

Духовий полон, з яким так завзято воював Франко далеко грізніший і страшніший за полон фізичний, як у відношенні одиниці, так і народу. Рабський комплекс нижчевартости, нічим невиправданий страх перед відкритою боротьбою з ворогом, щоб — мовляв — „не захитати своїх позицій" (яких ми дійсно ще не здобули й певно не здобудемо космополітизмом, опортунізмом, духовою аґонією, східньо-західньою п у п одушною контепляцією, Д Б.) — це тільки гнилі колоди на прямому шляху до волі українського народу.

Хоч не одного з нас калічать відламки ґранітної скали, але ми мусимо йти вперід, тільки вперід, як прямував наш Великий Каменяр — Іван Франко. Ніщо не спиняло важких ударів його молота, що в певних моментах звучали „мов водопаду рев, мов битви гук кривавий", ніщо не може зупинити нашого походу до святих меж Ханану — України!

„Слухай, рідна Україна, стара мати жалібниця голосом плачливим кличе своє любеє дитя!" — говорить Франко устами свого нещасного Вишенського, якраз того Вишенського, що спасав свою власну душу, такою самою затишною чужиною, як спасаємо її ми.

І Вишенського, і нас кличе Україна на свою оборону!

І сумління його, і сумління наше в тому самому тоні запитує: „І яке ж ти маєш право, черепино недобита, про своє спасення дбати там — де гине мільйон?"

Саме тепер ми переходимо найтяжчий час, найважчої проби. Треба кінчати з Іванами без землі і треба кінчати з фальшивими леґендами, що нам їх створили чужі „пророки". Ми мусимо розвалити „собою прогнилу стару будову", простим каменярським молотом, що ним так по-мистецьки орудував Іван Франко, мусимо розбити таблиці брехні фальшивих пророків, нашою простою Правдою, як це робив Іван Франко.

З нами Правда-Бог і Правда-Україна. „Там далеко у світі, який ми покинули для праці, поту й пут, за нами ллють сльози мами, жінки і діти", за нас проливають свою кров батьки, брати і друзі. Вони ожидають від нас допомоги.

Їх боротьба, терпіння й переслідування для нас найважніші.

Що скажуть на наше каменярське змагання вороги „гнівнії і сердиті", що вони „кленуть, і нас, і намір наш, і діло" — це річ природна, так має бути, бо на це вони наші вороги, щоб кривити своїми і нашими душами. „Ані сльози, ані жаль, ні біль пекучий тіла, ані прокляття не можуть нас відтяти від святого діла" — говорить Франко.

Ми мусимо йти „в одну громаду скуті святою думкою" — перемоги.

„Нехай прокляті ми і світом позабуті", але мусимо ламати скалу неволі, мусимо „рівняти правді путь" навіть у цьому випадку, коли б ми мали не діждатися щастя, коли б навіть „смирив нас Бог" і ми не могли вернути в рідний Ханаан-Україну „серед трубного грому", коли б щастя нашому народові мало прийти „аж по наших кістках!"

***

Ори, ори й співай, ти велетню, закутий
В недолі й пітьмі ярмо!
Пропаде пітьма й гніт, опадуть з тебе пута,
І ярма всі ми порвемо!
Не даром ти в біді, пригноблений врагами,
Про силу духа все співав,
Не даром ти казок гарівними устами
Його побіду величав.
Він побідить, порве шкарлющі пересуду, —
І вольний, власний лан
Ти знов оратимеш — властивець свого труду,
І в власнім краю сам свій пан!

10 жовтня 1878 р. **Іван Франко**

***

Гримить! Тайна дрож пронимає народи, —
Мабуть, благодатная хвиля надходить ...
Мільйони гекають щасливої зміни, —
Ті хмари — плідної будущини тіні,
Що людськість, мов красна весна, обновить ...
Гримить!

1880 **Іван Франко**

П. А.

ЛОНДОН ПЕРЕД КОРОНАЦІЄЮ

Щоб переконатися самому, як виглядає столиця З'єдиненого Королівства і столиця Британської Громади Націй, їду автом різними дільницями Лондону і дивлюся на все, що зустрічає око в цьому величезному місті. Насамперед оглядаю тут путь, що нею буде проходити королева з своїм почотом, у стародавніх пишних шатах, в день коронації 2 червня: від королівської палати, Бакінґгем, широкою вулицею Мелл, вулицею Вікторії до стародавньої Церкви Вестмінстерського Манастиря, де відбувається коронування англійських королів. З церкви, після коронації, королева Єлисавета II має проїхати до Трафальґарської площі, де стоїть висока статуя адмірала Нелсона, одного з найтяжчих противників Наполеона I, а далі королева з представниками війська, урядів усіх країн Британського Комонвелту та членами королівської родини проїде поуз Гайд Парк, вулицею Оксфордською та вулицею Реґентською в напрямі до королівської палати.

Ці вулиці мають вигляд, що приваблює око і в будні дні. Тепер вони сяють усіма барвами, прапори мерехтять, всюди йде підготова до коронації. Величезні металеві арки побудовано на вулиці Мелл, з розміщеними на стовпах коронами і фанфарами.

Оглянувши ті частини столиці, де мешкають люди заможніші і де містяться урядові установи, хочу побачити, як готуються до недалекого торжества ті квартали Лондону, в яких димлять фабричні димарі і де робочий люд наповнює автобуси та підземну залізницю в тих годинах, коли починається праця, і по роботі. Стверджую, що в цих робітничих кварталах є більше „самодіяльности" (нехай Бог простить мені цей совєтський вираз!). Найпростішим способом менш забезпечена людність Лондону хоче виявити, що коронація це також їх справа, всіх отих містерів Смит і місіс Бравн. В невеличких віконцях робітничих домів висять портрети Єлисавети II, прикрашені квітами, деколи висить мотуз через усю вулицю і на ньому бачите з більшим чи меншим смаком розміщені національні прапорці та всякі емблеми З'єдиненого Королівства.

Звичайно, є в Британії також республіканці, котрі хотіли б мати, замість короля, виборного президента. Є в Скотії та в Уелсі, кельтських частинах королівства, навіть невеличкі тайні групи, що звуть себе „Скотська" або „Велшська Республіканська армія". Але, величезна більшість людности Британії традиційно і чуттєво прив'язана до своєї династії і до стародавнього обряду — коронації.

Коронація — це обряд, що виріс в давній старинній Англії в значній мірі тому, що в перших віках після приходу англо-саксів в Британію князі ще не знали переходу влади від батька до найстаршого сина, а народне віче могло вибрати собі князя по своїй уподобі. Тому декотрі князі (англійське „кінґ" і наше слово „князь" — одного кореня) почали вводити обряд коронації, щоб зміцнити свою владу символом Божого благословення.

Коронаційний обряд своєю символікою нагадує вінчальний християнський обряд. Король (чи королева) „обручається" з своїм народом, так що всі можуть бути свідками цього факту і приймають цей акт до відома, з участю Божого благословення, даного через посередництво духовенства. Володар, що має бути коронований, в присутності духовенства і народу в церкві, повинен дати обітницю — додержувати трьох засад в своїм правлінні: шанувати мир, не допускати несправедливости і бути справедливим і лагідним у всіх своїх рішеннях. На ці обітниці народ каже — „амінь" і після того володар приймає помазання свяченим олієм. Після того посвяченому володареві дається символ його влади: перстень чи обручка, печать віри і сили королівства, надягається на палець. Також меч і корона. Скипетр і посох (патериця), дається королеві в руки. Архиєпископ при цім каже: до коронованої особи: „Нехай Бог зробить тебе ласкавим і люблячим усіх добрих людей".

Церемонія коронування була і є також в інших країнах, що мають на чолі держави монархів. Однак ніде ця церемонія не має такого великого політичного значіння як в Британії. Коронація — це нагода показати світові спільність інтересів країн і народів, приналежних до Британського Комонвелту.

Бо фактично тільки особа голови об'єднує ті всі країни та народи в добровільнім союзі. Нема такої сили, що могла б примусити Індію або Пакістан належати до Британської Громади Націй. Символом цієї єдности в різноманітності народів, рас, культур і релігій є королівська влада. Влада в Британії та в домініях не належить королеві ані раді міністрів Англії: кожна частина Комонвелт-у править собою на підставі народного рішення. Тому устрій Британії можна назвати демократичною республікою з дідичним президентом на чолі. Ця форма — демократичної монархії — виявила в Англії велику живучість і витривалість. Де абсолютні монархи сього світу — Романови чи турецькі каліфи? Їх нема, бо не вміли завчасу визнати права народів на участь в управі державою. Але потомки Вільгельма Завойовника, що прийшов з Нормандії в Англію в 1066 р., і тепер коронуються в Лондоні, при чім мільйони громадян вітають королівську владу, як символ свободи і справедливости.

М. В. Дольницький

ПОРІЗНЕННЯ В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ

В 1652 році прибули до південної Африки перші білі. Вищістю своєї сили та зброї перемогли вони чорних, запрягли їх до своїх послуг і почали спроби цивілізування напів — або й цілком диких африканських племен. Сьогодні положення виглядає так: білі надалі володіють всеціло опанованими обширами, що під їх проводом набрали великого значення, — проте білі мало причинилися до підвищення рівня життя чорних, надалі використовуючи їх для своїх цілей. Два і пів мільйона білих тримають в своїх руках 8,5 мільйонів чорних. Та часи змінилися. Чорні бунтуються, домагаються прав, кращих умовин життя, домагаються людського трактування.

Біле населення складається із 60% нащадків бурів і 40% англійців. Урядова партія, націоналістична, на чолі якої стоїть прем'єр А. Малан, складається виключно із нащадків бурів. Вона має рішальний вплив на законодавство, керує справами країни і проводить в життя послідовно політику повного відділення білих від чорних.

Оопозиційна партія, т. зв. Об'єднана, яка в своїх рядах має мало бурів, але більшість англійців, являється більш ліберальною і не такою реакційною, як Націоналістична. Вона, напр., є за тим, щоб в деяких справах радитися із представниками місцевого чорного населення, висловлюється за обмеженим шкільництвом чорних, остерігає перед крайностями. Обі партії, проте підтримують відрізнення, різняться тільки в методах і способі її проведення.

Біле населення, без огляду до якої партії воно належить, побоюється, що за 10-15 років в Південно - Африканському союзі може прийти до відкритої революції чорних та що наслідки такої революції можуть закінчитися для білих трагічно.

Недавні вибори виявили страх білих перед можливою недалекою революцією. Прем. Малан та його партія і уряд, на чолі якого він стоїть, знехтували повністю осторогі опозиційної партії і взялися переводити найбільш нетолерантні закони, заповідаючи дальші обмеження для чорних і для місіонерів, що про-

(Закінчення на стор. 3)

В. Г. Верган

ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ ІВАНА ФРАНКА

(В 67 річницю його народин)

(2)

Треба собі тільки уявити Франка у тому часі й увійти у його положення та вчутися у його переживання. Малий русявий хлопчина зі синіми допитливими очима, бідний на ньому одяг, в серці рана — втрата батька, а на душі туга, туга за чимсь великим і гарним. Кожний з нас старших, хто у своїй юності був у подібному положенні, сам добре знає, в якому трагічному положенні бував не раз. Кожний знає, як допитливий дитячий розум самотужки хапався кожного промінчика знання. Все хотілось знати, всюди хотілось бути, все хотілось чути. Хотілось творити свій світ, світ радости, забав і безжурности.

Дитинство Франка пройшло у тому „гарному світі" серед підгірської природи, в теплому родинному середовищі й він хотів продовження його бачити в новому середовищі. Він хотів у людях бачити людей-добродіїв, таких, якими були ті, що приходили до батькової кузні. Він хотів від людей учених слухати правду так, як слухав він про неї від батька, від матері, від бабуні й від священика на проповіді в сільській церкві.

Замість продовження життя у „гарному світі" Франко, вступивши у „новий світ", мусів творити „свій світ" і, замкнувшись у ньому, жити спогадами й надією, що по кількамісячному перебуванню у „новому світі" він знову вернеться в „гарний світ".

Неспроможність увійти в нове середовище, вороже ставлення до нього, робили з Франка опозиціонера й наштовхували його на свій власний шлях. В малого Франка вже тоді мусіло зроджуватися своєрідне розуміння правди, краси й добра. Вже тоді він мусів перед наступом зла й спокус мати своєрідні засоби оборони. Вже тоді він мусів мати своєрідні ідеали і їм тільки служити.

В оповіданні „Гірчичне зерно", яке є автобіографією Франка, він розкриває правду про ті часи з величезною докладністю. Там ми бачимо малого Франка наче дозрілого чоловіка. Там ми бачимо малого Франка організатором „свого гарного світу", що його він протиставить „новому світові". Цей новий світ, що в нього увійшов він, нічого нового йому не давав. Не давало місто, не давали й учителі, хіба тільки знання, не давали й товариші-однокляcники, не давали й учні старших кляс. „У нижчій гімназії, пише про це сам Франко, держалася стара єзуїтська традиція бійок з жидами. Бійки відбувалися у літній сезон, в місяці червні, час річної купелі. Вищі кляси, у яких була молодь у часі полового дозрівання, заплутувались у всякі „романси" з різними служницями, ученицями дівочої школи, а деякі знаходили симпатії і в професорських жінок. Вкінці дійшло до того, що перед годиною о. Торонського на таблиці появився непристойний напис*).

Не бракувало серед учнів і пиятик, але ці пиятики, каже Франко в оповіданні „Гірчичне зерно", були „хоч голосніші та шумніші, були загалом рідші і приличніші від професорських. Не було випадку, щоб учень п'яний вештався по місті, чи сидів у шинку цілі ночі".

Коли учні цікавилися такими справами, то „товариського духового життя, якихось спільних духових інтересів майже не було. Читали учні дуже мало. Гімназійна бібліотека була дуже вбога ...

В листі до М. Драгоманова Франко про ті часи писав: „В нижчій гімназії я читав дуже мало. Перша книжка друкована фонетикою, що попалась мені в руки, то було львівське видання „Переяславської ночі" Костомарова, але я не зрозумів ані язика, ані річі. Так само я не зрозумів „Русалки Дністрової" ... Зато Шевченка (львівське видання) я вивчив майже всього на пам'ять (а пам'ять у мене була така, що лекцію історії, котру учитель цілу годину говорив, я міг опісля продиктувати товаришам майже слово в слово)".

„Професор Т у р ч и нський, який мав приватну бібліотеку, позичав деколи тільки учням, що до них мав більше довір'я і то переважно полякам. Читання газет було, здається, навіть аборонене шкільними правилами і я, каже Франко, пройшов цілу гімнаю, не читавши зовсім газет, з виїмком „Друга", що зачав був виходити 1874 р. і друкував мої вірші"**).

Дрогобицька гімназія з її учительським складом, як видно зі слів Франка, не сповняла зовсім своїх обов'язків як громадська установа і не виховувала молоді, а навпаки — деморалізувала. Що Франко не піддався цій деморалізації і не зійшов на манівці, то треба завдячувати тому, що він:

1) Держав тісний контакт з домом і родинним селом.

2) Мешкав у ремісників, які своїми оповіданнями на різні теми захоплювали його уяву так, що він у них пересиджував увесь вільний час.

3) Вроджене бажання знання й освіти.

4) Нахил до самоорганізації й самоосвіти.

Проф. Василь Сімович у розвідці „Іван Франко його життя і діяльність" про часи перебування Франка у Дрогобичі в гімназії каже, що Франкові „в місті час проходив на розповідках, піснях та оповіданнях із ремісниками. А прийдуть було вакації, продовжає проф. Сімович, — хлопець допомагає пасти товар, звозить збіжжя, сіно, а ні, то їздить, чи ходить собі селами, розмовляє з людьми, записує народні пісні".

Живий контакт з рідним селом, праця, розмови та оповідання селян і робітників — все це, здається, таке буденне, а в розвитку духовости підлітка й юнака — необхідне й конечне. Для Франка все це було тою невидимою силою, що не пускала його на бездоріжжя й всі його духові сили спрямовувала в сферу зацікавлення окруженням та самим собою. Франко пізнавав світ, людей, пізнавав добро й зло та шукав у своїх думках і мріях, шукав у книжках відповіді на питання, яке його відношення до світу і яке — світу до нього.

Правда, як сам Франко каже, „в нижчій гімназії читав я мало, щойно коли був у V-ій клясі і зовсім припадково прочитав драми Шекспіра й Шіллера, від тоді набрав охоти й замилування до книжок, але все таки, хоч мало, він у нижчих клясах гімназії книжки читав. У листі до Михайла Драгоманова він писав також, що „в нижчій гімназії я читав дуже мало ... Публіцистики і наукових річей в „Правді" (крім розборів Шевченка, котрі мені не подобались), я не читав."

Хоч Франко з перспективи літ про впливи народньої творчости майже нічого не говорить, а про вплив давніх українських письменників і поетів згадує тільки деяких, то ми на підставі його автобіографії, де він пише, що „вже в нижчій гімназії, до четвертої кляси, я почав складати віршики та оповідання", можемо з усією певністю твердити, що перша творча іскра впала в його душу з українського огнища. Українська народна творчість з величезним багатством форм і тематикою та твори давніших українських письменників розбуджували його творчу уяву, піддавали йому теми та збуджували його уяву й додавали охоти до творчих спроб.

*) Іван Франко „Гірчичне зерно"

**) Лист Франка до Драгоманова з твору А. Музички „Шляхи поетичної творчости І. Франка, Одеса, 1927 р. сторінка 16-17.

Михайло Дагор

НОВИЙ ВИСТУП ПОЛЬСЬКОЇ ВУЛИЦІ

Петро Йоллес, співредактор польського щоденника в Ню Йорку „Нови Сьвят" й автор фейлетонів, поміщуваних у цьому часописі, надрукував у ч. 53 (з дня 3. 3. ц. р.) „Нового Сьвяту" черговий фейлетон п. з. „Листи". Є там опубліковані 4 листи читачів цього щоденника у відповідь на статтю ред. Йоллеса, присвячені нам, українцям. Я не читав усіх фейлетонів Йоллеса на цю тему й не думаю тут обговорювати їх; для нас важливіший є один лист читача, який п. Йоллес помістив на першому місці, отже хотів таким чином надати йому більшого значення. Цей лист наведу в цілості й в дослівному перекладі:

„Шановний Пане! Часто із зацікавленням читаю Ваші фейлетони про українців, отож дозволю собі декілька слів сказати; хоча я є білорусином, але думаю, що маю право говорити про польсько-українську справу, бо я народжений у Польщі, у Польщі виховувано мені, я ходив до польської школи, відтак служив у польському війську, в р. 1939 я боровся в обороні Польщі, проливав я свою кров на полі бою, й по нинішній день, замість медалі, ношу в собі відламки шрапнелі. Я боровся на двох фронтах. Один фронт — це була боротьба в обороні Польщі, другий фронт був звернений проти німців і большевиків, що несли вільним народам смерть і неволю. А що робили тоді українці? Кинулися тоді як собака на кістку викрикуючи: „Смерть ляхам", вони вислуговувалися ґештапівцям, думаючи, що дістануть за це смачнішу кістку, а відтак вислуговувалися НКВД, також з думкою про кістку. А врешті довідалися, яка є різниця між поляками а німцями, чи большевиками. Не забуду, як вони мене гнобили, як мене називали „гнилим поляком" і зрадником, як мене примушували, щоб я говорив по-українськи. Я знаю, хто вони такі — ці українці. Багато тисячів білорусинів зорієнтувалися, хто є українці, коли прийшла проба чести й совісти супроти Польщі. Коли прийде слушний час, тоді знову неодин із білорусинів піде до польського війська, підуть ці, що боронили Варшаву, і саме там мали сумнівну приємність пізнати ідеали українців. Вибачте мені, Пане, що забираю Вам час, але Ви порушили болюче місце в моєму серці, пишучи про українців. Я є щиро вдячний Вам і стискаю Вашу руку. К. М. Трентон, Н. Дж. (На прохання автора, не подаю його прізвища" — дописка П. Йоллеса). Три дальші листи з цієї збірки є писані теж у крайно неприхильному для нас тоні, але вже без такого зоологічного шовінізму, яким насичений допис „білорусина" К. М.

Наведений лист є звичайним обманом, а навіть провокацією. Можемо з цілою рішучістю заявити, що нема ні одного такого білорусина, який міг би написати того роду нікчемний наклеп на нас. Автором цього листа є без сумніву поляк, крайній шовініст, що не мав відваги написати такого пасквілю під своїм власним прізвищем, а скрився за монограмом під національною фірмою білорусина для дальших інтригантських затій. Ми могли б навіть зовсім зіґнорувати факт появи такого „листа" на сторінках нюйоркського польського щоденника, коли б не загроза, що він надрукує знову незабаром ще гірший пасквіль проти нас. А зрештою, хто мовчить — притакує, відома сентенція старовинних римлян. Тому, хоч як нікчемний цей наклеп, слід на нього зареаґувати.

Отож відносно закиду К. М. на нашу адресу, що ми, мовляв, колинебудь співпрацювали з большевицьким НКВД, відповім коротко, що в історії цієї трагічної слави інституції ви не знайдете ніодного прізвища українського діяча, який свідомо, з чисто ідейних спонук співпрацював би з комуністичними катами. І як нам прикро це заявити, але мусимо ствердити факт, що саме з польських кругів походять два сумні ґерої московського ҐПУ Фелікс Дзержинський і його наступник Менжинський, вони обидва були навіть шефами НКВД. Поляки видали теж чолового секретаря комуністичної партії В. Косьора. Справді „жертвенна" (очевидно — чужим коштом) праця цих трьох тузів для комуністичної революції говорить сама за себе. Не забуваймо, що й А. Вишинський, екс-прокурор СССР походить теж із польської родини.

Врешті варто пригадати, що рідна донька польської ученої Кюрі - Складовської, Кюрі - Жольйо, є завзятою комуністкою і, разом з своїм чоловіком, професором Паризького університету Жольйо, належить до лідерів комуністичної партії у Франції.

Коли ж йде мова про другий закид: співпраці українців із німцями, моя відповідь буде коротка: часи німецької окупації на Україні дали почин постанню нашої УПА. І навпаки: саме з приходом німців на польські землі виринула нова нація, т. зв. „фольксдойчі". Це були цілі шари „місцевих" громадян, які пішли ради кращих, німецьких харчових пайок на тіснішу співпрацю з їхніми окупантами. Тоді то й постала добра анекдота, розказувана самими поляками, такого змісту: До Гітлера приходить ґ е н е р а л-губернатор Франк і прохає його, щоби „фюрер" дозволив йому вчитися говорити по-польськи. Гітлер здивувався, звідкіля у Франка розвинулася несподівано така охота до студій над польською мовою й спитався його, що спонукало його до цього. На це Франк відповів, що робить це з конечности, бо з усіми представниками національних груп на терені ґ е н е р ал-губернаторства він може розмовитися по-німецьки, одні тільки „фольксдойчі" крім польської — не знають ніякої іншої мови.

Наведений лист „білорусина" К. М. є витвором цієї нездорової атмосфери, яка панує в найширших колах польського громадянства у підході до українського питання.

За звільнення трьох українських юнаків

(Резолюція маніфестаційних зборів українців у Филаделфії з нагоди святкування 20-х роковин великого голоду в Україні в суботу, 23. травня 1953 року у залі Метрополітальної Опери у Филаделфії. Текст цієї резолюції в англійській мові розісланий членам американського уряду, Сенату й Конґресу).

Ми — американці українського походження, зібрані на маніфестаційних протестаційних зборах в Метрополітальній Опері у Филаделфії в суботу, 23 травня 1953 року для відзначення пам'яті около 7-ми мільйонів українців, замордованих Москвою при помочі накиненого голоду в роках 1932-33 в Україні, апелюємо до всіх побратимів американців бути на сторожі і звернути увагу на найбільший злочин супроти гуманности, який мав колинебудь місце в історії. Апелюємо і перестерігаємо перед фальшивими російсько - большевицькими закликами про „мир", які мають за ціль ослабити оборонну спроможність вільного світу, і постановляємо:

1). Заапелювати до свободолюбних народів Америки дати допомогу українцям і іншим поневоленим народам за залізною заслоною в їх боротьбі проти комуністичного режиму та й у змаганні до повалення варварського панування большевицької Росії

2) Заапелювати до Конґресу Злучених Держав покликати спеціяльну Комісію для прослідження постійного застосування народовбивства відносно українського й інших народів російсько - большевицькою тоталітарною системою під час її довгого окупаційного панування на сході Европи.

3) Заапелювати до Конґресу Злучених Держав Америки ухвалити спеціяльний переселенчий закон проєкту сенатора Ваткінса (С 1917), який дозволив би переселитись до ЗДА 240,000 втікачів від совєтського терору.

4). Заапелювати до Конґресу Злучених Держав поширити урядову Програму для Втікачів (так зване Юнайтед Стейтс Ескейпі Проґрем), як один із найкращих засобів для популяризації свободолюбної г у м анітарної закордонної політики ЗДА.

5). Заапелювати до американського апеляційного суду в Бон. в Німеччині, перевірити справу важкого присуду для трьох українських юнаків Литвина, Гнипа і Ціпери та й застосувати улаcкавлення як і треба свободолюбному народові.

6). Заявити, що Український Конґресовий Комітет Америки це одинока і єдина організація, яка уповажнена говорити в імені й в обороні американців українського походження.

7) Висловити повне довір'я Президентові А й з е н гаверові й його урядові та й запевнити його про нашу підмогу в його закордонних і внутрішніх політичних акціях.

Замітка: Справою звільнення Литвина, Гнипа і Ціпери займається Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Екзекутивний директор ЗУАДКомітету підчас свойого побуту в Европі відвідав засуджених у тюрмі в Стравбінґу.

Було б побажаним, щоб наші громади перевели у себе подібні резолюції про звільнення цих юнаків, бо це дало б полегшення ЗУАДКомітетові у його стараннях в цій справі. Просимо повідомити про переведення резолюцій ЗУАДК на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U.S.A.

Порізнення в Південній Африці

(Закінчення зі стор. 2)

бували ширити освіту серед чорних. Панівні круги не дозволяють на те, щоб освіта дійшла до найдальших закутин домінії, вони вважають, що як довго чорні вміють працювати на фармах, по копальнях і в деяких галузях, як спеціялісти, вони виконують свої завдання. В оперті на законодавство, білі мають змогу держати на власність 91% всіх земель, брати виключну участь в політичному житті, голосувати та бути обираними до урядових позицій.

Націоналістична партія, а за нею і опозиційна, Об'єднана партія, переконані, що їхня політика, має на меті не тільки вдержання білої раси в Африці, але й стоїть на сторожі перед вибухом дикого примітивізму напів-диких африканських племен. Бо преса не перестає приносити вісток про насильні акти чорних, жертвою яких падає майно і життя білих.

Відповідальні чинники в Лондоні і частина англійської преси приглядаються до ситуації в Південно-Африканському Союзі з великою увагою і неменшим острахом. Гострі слова осторги з уст політичних, церковних і громадських кіл в Англії не доводити до найгіршого, мають мало послуху в уряді прем. Малана. У відповідь на ці остороги, прем. Малан, здобувши беззаперечну підтримку в останніх виборах, заповів нові закони для зміцнення позиції білої раси в домінії, поширив намагання впровадження африкандської (відміна гол. бурської) мови, почав висловлюватися проти зв'язків із британською короною.

Політика уряду Малана йде виразно двома шляхами: сеґреґації від чорних і відірвання Союзу від Англії. Англійська частина Союзу противиться будь-яким намаганням відірвання від британської корони. В різниці поглядів на усамостійнення Союзу від Англії, деякі знавці африканських справ добачують джерело нових непорозумінь, які можуть довести до відкритого зудару між білими. В такій ситуації, може прийти нагода для чорних для відкритої революції.

Як впевняють звіти із місць, в урядовій політиці і політиці обох партій, нема комуністичних впливів. Комунізм немає серед білого населення ані підтримки, ані ґрунту до розвитку. Він, зате, може похвалитися помітними впливами серед членів Африканського Національного і Індійського Н а ц і о нального Конґресів, організацій без більших впливів в політиці, членами яких є чорні і індійці, яких там є біля пів мільйона і які займаються в більшості торгівлею та симпатизують з чорними.

Африканський Національний Конґрес, одного дня, може вирости в значенні і силі й існують оправдані побоювання, що в наслідку пропаґанди і праці цієї організації, може створитися таємна, подібна до Мав-Мав, в Кенії, підпольна організація, яка проголосить і собі гасло: „геть з білими, Африка для африканців!"

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

З Листів до Редакції

Високоповажний Пане Редакторе:

Прошу ласкаво не відмовити мені вмістити на сторінках Вашого щоденника нижче зазначене:

Деякі обставини вимагають від мене пояснень. Справа в тому, що мій авторський концерт, який відбувся 24 квітня ц. р. в нюйоркському Літ.-Мистецькому Клюбі — зробив певний резонанс не тільки в українському загалі, але й вийшов поза його межі. В скорому часі після концерту я був запрошений для показу своєї творчости організацією новоприбулих з Европи. Виступи співаків мали відбутися звичайно українською мовою. Я це запрошення прийняв, бо вважав, (і вважаю), що, як у своїх власних інтересах, так і в інтересах у к р а ї н с ь к о г о мусимо уникати виступів на інших сценах а, навпаки, праґнути до того, щоб якнайширше пропаґувати нашу, зокрема, музичну культуру, тим більше, що вона зараз стоїть на такому високому щаблі, що нам не тільки не соромно, а просто необхідно показувати її іншим національностям.

Але організатори цього концерту, в наслідок досадних непорозумінь, вжили в своєму першому оголошенні мій старий псевдонім „Ніколаенко", яким я рятувався ще в Німеччині, ховаючись від репатріяційних загроз. Тут в ЗДА мені нема чого ховатися, якщо до того ж, справа йде про мою творчість. Крім того, на жаль, в тому ж таки оголошенні не було зазначено, що мова йде саме про українського композитора, хоч в цьому я власне не вбачаю великої потреби, проте мушу сказати, що для чужинців це мусіло б бути зазначене.

Цим листом я хочу довести до загального відома, а також, для уникнення можливих кривотолків (які вже мають місце), про фактичний стан речей.

Нема про що й говорити, що хибу цього оголошення я своєчасно (на слідуючий же день) виправив в належний бік, після чого декілька разів було вже надруковано. „український композитор Н. Фоменко".

Микола Фоменко.

21 травня 53

Високоповажний Пане Редакторе!

Прохаю піти мені назустріч й у Вашому щоденнику помістити моє наступне вияснення і спростування невірно заподаного факту у „Свободі" ч. 106, з дня 12 травня ц. р.

У цьому числі, на останній сторінці, під заголовком: — З життя громад і організацій, — Ню Йорк, Н. Й., — Посвячення прапору 3-го Куріня Пластунів, — подано, між іншим, такий неправдивий факт: — „Акту посвячення прапору доконав пластовий капелян пл. сен. о. Побігушка, а після того відправив молебен і посвятив прапор представник Православної Церкви о. Василь Чекалюк. Верховний Отаман і куми вбили перші цвяшки й припняли ленти до прапора, який з черги о. Побігушка передав у руки хорунжих..."

— Правдою є, що я доконав посвячення прапору. При цьому виголосив відповідне слово. Але по скінченні його проголосив я офіційно, що посвячення прапора закінчене.

Правдою є, що я провів з хорунжими пластове приречення вірної служби Богові й пластовим ідеалам, передав прапор Верховному Отаманові, Професорові С. Левицькому, а він вручив його хорунжому.

Та ніякого посвячення прапора православним священиком не було.

Дякую за сповнення мого прохання і пересилаю вислови належної пошани.

о. Филимон Побігушка.

Ню Йорк, 21 травня 1953

Від Редакції: Спростуване Всч. о. Побігушкою повідомлення було надіслане й підписане пластовим пресовим референтом і дописувачем „Свободи" з Ню Йорку п. Володимиром Барагурою.

КОНВЕНЦІЯ ПРИЯТЕЛІВ АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКОГО БЛЬОКУ НАРОДІВ

У минулу неділю в Ню Йорку відбулася чергова конвенція об'єднання „Американських приятелів АБН". У нарадах взяли участь представники одинадцятьох національних груп, а саме: білоруси, болгари, естонці, ідель-уральці, козаки, мадяри, лотиші, словаки, українці й хорвати. Конвенція полагодила низку організаційних справ, вибрала новий виконавчий комітет та намітила с к л и к а т и у найближчому майбутньому прилюдні збори Американських п р и я т е л і в АБН.

Український Літературно-Мистецький Клюб

Ню Йорк 149, 2nd Av.

Ню Йорк. — У п'ятницю, 28 травня, о год. 8 увечорі відбудеться вечір, присвячений 20-літтю загибелі Хвильового. З доповіддю виступить Євген Маланюк; споґадами про письменника поділяться Б. Подоляк і Ю. Дивнич. Читання творів Хвильового — О. Добровольська і молоді актори.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Д-РА Л. ЗОФІНОВСЬКОЇ В НТШ

Математично - природничо-медична Секція НТШ повідомляє, що в суботу 30 травня 1953, о год. 6 веч. відбудеться в приміщенні НТШ в Ню Йорку, 50 Чорч Ст. кімн. 252, доповідь проф. д-ра Любови Зофійовської на тему: „Деякі важливі питання з ембріології квіткових рослин".

„СВОБОДА" В 60-ТОМУ РОЦІ СВОГО ІСНУВАННЯ

(Закінчення зі стор. 1-шої)

партії чи від яких осіб вони походять. Ми добачували багато позитивних моментів в програмах обидвох партій й ми висловлювали свої застереження проти їх точок, які тим настановам не відповідали, або були сумнівні... В справах внутрішньої політики нашої країни ми зокрема заступались за лібералізацію та поширення іміграційного закону, з якого могла б скористати якнайбільша кількість наших братів по крові, ми підтримували й заступались за дальші полегші й користі для робітництва, маючи завжди на думці загальне добро країни, й ми зокрема та всіми силами підтримували кожну акцію, що змагала до прочищення нашої країни від підривного п'ятиколонного елементу — комуністів.

Українські справи

В українських справах „Свобода" в звітовому часі, як і за ввесь 60-літній період свого існування, ставила на першому місці визвольні змагання українського народу, до яких ми зараховуємо не тільки збройну боротьбу, але й кожний творчий прояв та досягнення українських рук і українського ума. Ми стояли на становищі, що український народ на рідній землі є головним чинником в тих змаганнях, бо він приносить в них найбільші жертви та двигає найбільший тягар визвольної боротьби. Ми в Америці та вся українська еміграція в світі можемо в цих змаганнях тільки допомагати, що „Свобода" й робить та до чого вона постійно закликає.

До всіх українських справ і подій „Свобода" підходила й коментувала крізь призму резолюцій 4-го Конґресу Американських Українців... Це ще не значить, що ми безастережно погоджувались з усіми рішеннями й акціями самого Українського Конґресового Комітету. Але тому, що деякі українські групи й середовища тут і поза Америкою зловживають демократичною засадою критики у відношенні до УКК, то нашій редакції, для збереження відповідної й необхідної в суспільному житті рівноваги, приходилось частіше підкреслювати позитивні й конструктивні моменти та давати відсіч нераз прямо безвідповідальним виступам проти тієї інституції, бо вони були в наших очах водою на млин наших явних і скритих ворогів. Таке саме становище займала „Свобода" в звітовому часі й відносно харитативної нашої централі — Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.

„З важливіших загальноукраїнських проблем, до яких „Свободі" приходилось часто займати становище в звітовому часі, треба окремо згадати справу організованої в Америці та в Европі української участи в спільному анти-большевицькому фронті. В цьому відношенні „Свобода" не залишала жадних сумнівів ані вагань. Ще на кілька місяців перед актуалізацією тієї проблеми у зв'язку з виїздом місії УКК до Европи, „Свобода" надрукувала низку редакційних статей, в яких підкреслювала, що тільки „абсолютне рівноправство російських й всіх інших більших і менших народів Совєтського Союзу, взаємно признані й респектовані їхні права на повну національну волю й державну суверенність є першою й головною передумовою співпраці й дружби в теперішній затяжній боротьбі проти комунізму и в майбутньому творенні справедливого ладу та закріпленні тривкого миру" („Свобода" 27-го вересня 1952: „Передумови співпраці з росіянами"). Таку саму відсіч давала „Свобода" й всім проявам польських зазіхань на українські землі.

Подібну ясну й рішучу відповідь можна подибати в „Свободі" на кожну іншу актуальну проблему в звітовому часі. В своєму становищі до поодиноких справ Редакція „Свободи" не керувалась жадними груповими чи партійними або конфесійними симпатіями чи інтересами, не дбала про власну популярність чи признання з будь-якого боку, тільки — часто з повною свідомістю непопулярности такого становища — займала його виключно з думкою про добро цієї країни, нашого народу та нашої інституції.

Американсько-українські справи

„В американсько-українських справах, як і в усіх інших, „Свобода" теж в звітовому часі продовжувала національно-демократичну лінію понадпартійного й понадконфесійного органу американських українців, до голосу якого — на це ми маємо численні докази — прислуховуються з увагою відповідальні американські, українські й міжнародні кола. Єдність, співпраця й дальша консолідація та постійне збільшування активности нашої спільноти на всіх ділянках її життя були в звітовому часі, поза скріплюванням безпеки нашої країни та поза допомогою визвольній українській справі, головною метою праці й політики нашої Редакції. „Нам треба дальше скріплювати нашу єдність і співпрацю, бо це є передумовою успіху; нам треба збільшувати наші організаційні ряди, вдосконалювати наші організаційні форми та поглиблювати їх зміст" — писала „Свобода" в редакційній статті: „Наші нові завдання й можливості".

„Багато місця віддала „Свобода" в звітовому часі таким громадським проблемам, як: виховання молоді, оживлення й розбудова та організація нашого економічного життя, підвищення наших культурних імпрез, збільшення нашої жертвенности на народні ці-ці та взагалі всебічна розбудова нашого стану посідання та проґрес нашої спільноти...

„Як орган Українського Народного Союзу, „Свобода" присвячувала окрему увагу справам цієї інституції та їх аспектам". Звітодавець назвав тут цілий ряд редакційних статей на тему УНСоюзу та всіх його важливіших проблем.

„Займаючись проблемами та з'ясовуючи й насвітлюючи принципові справи, Редакція „Свободи" в звітовому часі не послаблювала своїх зусиль теж для дальшого розвитку самої газети, до поглиблення й поліпшення її змісту та поширення й вдосконалення її форми.

Зміст.

В звітовому часі, як і в попередніх періодах, ми докладали багато зусиль, щоб зміст „Свободи" достосувати ще більше до змінених обставин. Ми поширили круг наших вільних співробітників не тільки в цій країні, але й поза нею, ми поступово здійснювали плян введення вичерпуючих хронік з наших громад, подбали про підготовку оригінальних вісток з України та хроніки українського життя в інших країнах, намагались та дбали про те, щоб в поодиноких справах забирали голос кваліфіковані їх знавці й спеціялісти. На цьому місці знову хочемо підкреслити, що „Шікаговська хроніка", яку вже від багатьох рокіз надсилає до „Свободи" цілком безкоштовно наш головний контрольор п. Степан Куропась, що сьогодні вже заслуговує на назву декана кореспондентів „Свободи", заохотила вже багатьох інших кореспондентів до подібної праці. Для характеристики змісту „Свободи" може послужити факт, що в звітовому часі в ній надруковано, крім редакційних статей, статті, дописи, фейлетони, спомини та інші матеріяли коло 500 авторів всіх можливих тільки політичних переконань та віровизнань, за виїмком, очевидно, комуністів, для ідей яких не було, нема й ніколи не буде місця в „Свободі".

Форма.

В звітовому часі „Свобода" завершила перехід з сімох на вісім колонок на сторінці, збільшуючи при цьому величину друкованої сторінки. Цими змінами форми та технічного оформлення „Свободи" впродовж кількох останніх років, нашій Редакції пощастило збільшити майже вдвоє кількість друкованого матеріялу, не збільшуючи при цьому об'єму газети. В оформлюванні газети нам треба рахуватись теж з цілою низкою практичних угоджень, подиктованих нашими обставинами.

Літературно-мистецький тижневик і додаток

Продовж звітового часу — від 1-го березня 1952 до кінця лютого 1953 — виходив окремий літературно-мистецький тижневик „Свободи", що його редагувала колеґія в складі В. Чапленка, С. Гординського та Л. Луцева. На допомогу цій колеґії була утворена ще дорадча колеґія в складі проф. Січинського, М. Струтинської та П. Голубенка. Впродовж звітового часу вийшло 52 числа того тижневика на загальну кількість 368 сторінок. Редактор тижневика п. В. Чапленко подав таку характеристику того видання:

Змістом своїм недільне видання „Свободи" було універсальне, тобто в ньому друковано різноманітний матеріял з різних галузів творчости й наукових дослідів, а також розваговий матеріял — смішховинки, загадки тощо...

Причини, з'ясовані в звіті голови УНСоюзу й адміністратора „Свободи" п. Д. Галичина, змусили припинити дальше видавання окремого літературно - мистецького тижневика після одного року проби, яку, на жаль, не видержав наш читацький загал. Проте, припиняючи видання окремого тижневика, Редакція „Свободи" не припинила започаткованої ним традиції, продовжуючи її в видаванні окремого літературно - мистецького додатку — одної картки що другий тиждень в щоденнику.

Праця в Редакції

Впродовж звітового часу в складі редакційного персоналу не зайшли жадні зміни, за виїмком тої, що з припиненням окремого недільного видання зі складу Редакції відійшов п. В. Чапленко. Не можу не згадати, що впродовж одного року праці в нашій Редакції п. Чапленко виявив себе надзвичайно пильним і згідливим співробітником. Ми розпрацались з ним із справжнім жалем, зберігаючи найкращу пам'ять про його побут і працю між нами. В Редакції щоденника, якій тепер доручено й редаґування літературно-мистецького додатку, працювали в звітовому часі, крім звітодавця: А. Драган, д-р Л. Луців та І. Корицький і частинно, в ранніх годинах, д-р С. Демидчук. Постійними співбітниками „Свободи" були в звітовому часі: І. Кедрин-Рудницький, Р. Купчинський та І. Керницький, крім понад двох десятків майже постійних співробітників та згаданих вже в загальному коло чотирьох соток принагідних дописувачів. В звітовому часі перервав своє постійне співробітництво з „Свободою" проф. М. Чубатий, з уваги на перевантаження іншими заняттями й працею.

Не можу тут окремо не відмітити нашої свідомости,— що наших редакційних співробітників і дописувачів ми не могли винагороджувати так, як на це вони собі заслуговували й як ми самі того бажали б, якщо б на це дозволяли наші засоби. В цьому відношенні наша Редакція мала повне розуміння й вирозуміння з боку своїх співробітників і дописувачів, за що їм належиться окреме признання й вдячність.

Ювілейний рік

З нагоди свого 60-літнього ювілею „Свобода" дістала велике признання у формі телеграми від тодішнього президента нашої країни, Гері С. Трумана.

Для характеристики українських відносин не від речі буде згадати, що жадна з наших колеґ-газет на американській землі не вважала за відповідне згадати про цю будь-що-будь небуденну подію в історії нашої журналістики. Ми з вдячністю прочитали теплі згадки про 60-ліття „Свободи", надруковані в деяких поза-американських українських органах, зокрема в паризькому „Українському Слові", лондонській „Українській Думці", арґентінському „Нашому Кличі", в поодиноких канадійських та інших молодших подругах „Свободи". Натомість мокрим рядном накинувся на „Свободу" в її 60-ліття один дописувач ново-ульмівських „Українських Вістей". Ми не вважали за відповідне реаґувати на це, бо невже ж можна серйозно віднестись до автора й газети, які в „Свободі" за шістдесят років існування, на сторінках якої друкувались надіслані їй твори найвидатніших українських робітників пера, від Івана Франка й Михайла Грушевського починаючи, не може знайти ані одного позитивного моменту й не має для неї жадного іншого слова, крім слова лайки?

Не зважаючи на всі існуючі ще недомагання й браки, вважаємо, що „Свобода — в твердій українській дійсності — на нашу думку чесно й совісно виконує своє відповідальне завдання „вільної трибуни вільного українського слова на вільній американській землі" — закінчив свій звіт д-р Л. Мишуга.

Про англомовний Український Тижневик (Ukrainian Weekly) звітував окремо його редактор СТЕПАН ШУМЕЙКО.

Повідомляємо, що ціна оголошення величини 1 інча через 1 колонку виносить $1.40. Проситься належитість (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.

Адміністрація „Свободи".

Федералісти — „кучка людей" — каже „знятий" Богатирчук

В „Свободі" з 20-го травня передруковано з нюйоркського „Нового Русского Слова" повідомлення про те, що т. зв. „Центральний Комітет Об'єднання Українських Федералістів Демократів" відбув свої наради, у висліді яких „зняв" з головства в тій організації Ф. Богатирчука, обираючи на його місце „известного украинського писателя Ю. Н. Косача". Тепер те саме Н. Р. Слово з 22 травня надрукувало „письмо в Редакцію" від п. Богатирчука, в якому той не тільки не приймає до відома тих змін, але й гостро їх засуджує, як незаконні. В своєму листі п. Богатирчук м. і. пише: „Чи згадуваний „Пленум" мав якенебудь право в моїй неприявності і не вислухавши моїх виянень відсунути мене від предсідательства? Не говорячи вже про те, що ані скликання „Пленуму" ані його порядок дня не були зі мною устійнені. Заявляю, що постанова того є цілком незаконним і однобічним актом „кучки людей", які мали підстави до особистого невдоволення моєю діяльністю. Цього листа надіслав п. Богатирчук з Оттави, Канада. Справді — „кучка людей"!

РОЗШУКИ

ПЕТРУНЯК Юлія, дочка Александра і Єлени, шукає своїх кревних: МИХАЙЛА, ТЕОДОРА і КАРОЛІНИ ПЕТРУНЯКІВ, роджених у Волянці Тустановичі, коло Борислава в Галичині. Всіх, хто знає щобудь про цих моїх кревних, прошу відгукнутися на адресу:

JULIA PETRUNIAK
84 Braun Ave., Stamford, Conn.

Посмертна Згадка

СЕМЕН БІГАНОВСКІ, довголітний член Бр. св. Ап. Петра і Павла відділ 102 УНСоюзу в Клівленд, О., помер 15. травня 1953 р., по довшій недузі в 64 році життя. Покійний походив зі села Спасівці, пов. Старий Самбір, Галичина. До Союзу вступив 1924 р. Полишив у смутку дружину Софію, сина Мирослава, доньку Юлію і брата Дмитра. Похорон відбувся 18. травня 1953 р., з української греко-католицької церкви св. Петра і Павла W. 7th. Тлінні останки поховано на українськім цвинтарі св. Петра і Павла, Парма, Огайо. — В. И. П.!

Н. Бобечко, секр.

Подобалось Всевишньому несподівано покликати до Себе нашого Найдорожчого Чоловіка, Батька і Брата

бл. п. МИКОЛУ КУШНІРА,

МАҐІСТРА ПРАВ

Покійний народився 10. березня 1914 р., в Горицях (Ярославщина) на Західній Україні. Помер у Дітройті, 13. травня 1953 р. Похорон відбувся 16. травня на цвинтар Holy Cross.

У важкому смутку
Дружина, Донечка і Брати.

ПОДЯКА

Сердечно дякуємо всім Приятелям і Знайомим, що в важкому горі поспішили з розрадою, поміччю й потіхою, за прислані квіти та пожертви на Служби Божі.

Зокрема дякуємо Всечесному Духовенству, о. Кнапові, о. Мигалеві, о. Прокоповичу, о. Трешневському за похоронні відправи, о. Мигалеві й о. Прокоповичеві за зворушливі слова.

Дякуємо за працьовні промови представникам Організацій Вп. Панам Д-ру Климишину, Д-ру Чавсові (від Товаришів Перемиської Гімназії), п. Щербієві, Д-ру Дужому та п. Савчукові. Дякуємо Шановному Громадянству за численну участь у цьому сумному обряді.

Дружина Дарія Кушнірева з донечкою Тетяною,
Брати Д-р Роман Кушнір і Д-р Богдан Кушнір з Родинами.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1953 Р.

НОВІ ВІДДІЛИ.

Зорганізовано новий відділ ч. 488 з осідком у місті Фінікс, Арізона.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 3. Поляніський Іван.
В. 13. Шевчук Павло.
В. 21. Вараник Йосипа.
В. 27. Гевряк Ольга.
В. 29. Гомищак Іван.
В. 38. Намісяк Едвард П., Фалат Павло, Олена С.
В. 63. Оресин Йосип.
В. 65. Галущак Марія.
В. 76. Духенський Павло.
В. 80. Віндас Анна.
В. 83. Карбівник Ольга.
В. 86. Гілрой Іван Ф.
В. 93. Ланач Юрій.
В. 105. Місечко Михайло, Марія.
В. 107. Миськів Дмитро.
В. 120. Янецич Маргарита О.
В. 127. Муринець Іван, Анна; Новицький Бруно, Погартний Микола, Шрамко Симон, Розалія.
В. 130. Дзюма Степан, Кравчук Михайло, Юлія.
В. 141. Малець Валентин, Супрунович Кіндрат.
В. 155. Сидун Ілля.
В. 158. Савчинська Іванна.
В. 161. Федуська Франя М.
В. 165. Филипчак Софія М.
В. 170. Діхтяр Галина.
В. 171. Колодій Марія, Сакало Микола, Леся.
В. 181. Черкас Петро.
В. 189. Товпаш Зиновій, Зиновія.
В. 191. Бойко Петро, Гільницький Григорій, Гупалюк Мартин Р., Стереб Федір, Анна; Тиєяк Іван.
В. 194. Сидорук Марія.
В. 204. Надісник Наталія.
В. 205. Крепич Катерина.
В. 210. Волошин Богдан.
В. 218. Коваліфчик Ольга, Мельник Марія.
В. 220. Мацьків Володимир.
В. 221. Бакун Анастазія, Котуля Михайло, Варвара; Малейкий Іван, Анастазія.
В. 224. Губич Йосип, Марія.
В. 230. Василевич Степан.
В. 233. Варвин Ярослав, Ярослава; Задорожна Кетлин.
В. 237. Александер Анна, Федун Іван П.
В. 254. Дикун Михайло, Фотт Григорій, Софія.
В. 267. Фліт Вебстер.
В. 279. Семенович Вікторія.
В. 292. Кухтин Анна.
В. 301. Василятий Іван, Ксеня.
В. 306. Лютак Марія.
В. 320. Булавка Анатоль, Марія; Подоляк Юрій Е., Ящук Анна.
В. 323. Федун Маргарита Т.
В. 325. Лебедь Іван.
В. 334. Капустій Ярослав.
В. 348. Гаргай Лідія.
В. 361. Варанецький Володимир І., Христина І.; Возняк Василь, Ксеня; Гриців Роман, Гной Марія, Долинська Тетяна, Любицький Василь, Пасічник Василь, Юліяна; Сторожинський Володимир, Євгенія; Шишка Семен, Іванна; Шумило Олександер, Марія.
В. 364. Гаманчук Павлина.
В. 367. Мацкевіїс Фелікс.
В. 368. Гуменюк Ірина.
В. 371. Білоус Олена Ц.
В. 373. Громоцька Анна.
В. 379. Кравчук Едмунд, Лушний Микола, Катерина.
В. 385. Чура Петро І., Дорота Т.
В. 397. Іванчинський Степан, Анна; Сасвич Богдан 2, Середа Теофіль, Софія.
В. 400. Бойко Павло.
В. 412. Глива Іван.
В. 419. Вергун Василь.
В. 423. Антипов Юрій, Марія; Буслів Іван, Валентина; Врублевський Павло, Віра, Тамара; Мицьо Петро, Розалія; Походенко Іван, Анна; Юрійчук Ілля, Анна.
В. 426. Погар Петро.
В. 432. Лісовський Михайло.
В. 451. Гриців Володимир, Карасевич Іван Ю., Козак Анна, Кохан Володимир, Микитюк Дмитро, Пйош Розалія, Ржепецький Нестор, Смерчанський Марко Г.
В. 446. Лохвин Юрій.
В. 455. Шудь Розалія.
В. 457. Тарасик Юрій, Кмета Надія, Маркевич Надія. Переяславець Валентина, Попик Михайло, Швейк Михайло.
В. 465. Касарда Микола, Семчук Василь.
В. 471. Вабик Богдан, Стефанія; Гірняк Володимир, Доброгольський Степан, Митко Михайло, Марія; Стадник Павло, Суржиця Петро, Анна; Фуртак Ярослав.
В. 472. Іванків Тарас.
В. 473. Давидович Ігор, Марія, Олександра; Якимець Софія.
В. 474. Джума Марійан.
В. 480. Кошут Василь.
В. 486. Орлів Петро.
В. 487. Петренко Павло, Емілія.
В. 488. Ганцевич Степан, Галина; Губяк Микола, Запар Петро, Ковадь Орися І., Кулик Іван, Липинська Ольга.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 25. Соколовський Дмитро.
В. 40. Макаровський Марія, Андрій мол.*
В. 78. Вавришко Тома,* Ванда.
В. 85. Радацовський Михайло.*
В. 115. Кліас Іван,* Степан.*
В. 131. Ватюк Антін.
В. 133. Варяй Андрій.
В. 170. Петрик Михайло.*
В. 194. Шляхтун Василь, Єлисавета.
В. 203. Юрчинський Степан 2.
В. 204. Лавриненко-Дивнич Юрій.
В. 222. Кроль Едвард.*
В. 252. Франків Василь.*
В. 277. Гула Петро.
В. 292. Ланко Катерина.
В. 327. Віганський Тимко, Смуток Валентина.
В. 359. Тросцянецька Михайлина.
В. 361. Миронюк Павлина.
В. 386. Кучма Стефанія.
В. 414. Копцюсь Йосип М.,* Аліція, Михайло,* Степан.*
В. 428. Кордувель Марія.
В. 430. д-р Гриців Василь.
В. 431. Копачинський Костянтин.
В. 432. Костишок Дмитро 2, Лизюк Богдан И.; Медвідь Йосип, Христина; Олияник Генрих І., Підзамецький Карло,* Катерина, Франко.*
В. 441. Ільницький Степан.*
В. 452. Вормяк Олена П.
В. 458. Ваблик Василь,* Параскева; Кобилянський Зенон.
В. 461. Жук Петро,* Курчак Олександер,* Катерина.
В. 464. Явний Зенон.*
В. 471. Вейба Анна.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 27. Наорлевич Йосип, Марія.
В. 29. Куземчак Марія.
В. 83. Річицька Франя.
В. 84. Герич Йосип.
В. 106. Мельник Ігор, Оксана; Нагай Теодозій.
В. 149. Мороз Іван.*
В. 171. Донавик Михайло мол.,* Марія; Флага Микола.
В. 175. Токарчук Федір.
В. 176. Шатинський Микола, Анна.
В. 204. Коцур Катерина.
В. 239. Іванко Дмитро, Мельник Андрій, Ольга.
В. 257. Костів Данило Д.,* Шумелда Яків, Олександра.
В. 281. Гупаловський Данило В.
В. 286. Вугель, Єва, Франчак Андрій,* Параскева.
В. 301. Врублевський Петро, Інна.
В. 302. Лушик Іван.
В. 329. Шкурер Флоріян.
В. 337. Ганас Володимир.*
В. 353. Самборський Йосип 2, Марія.
В. 361. Ненадкевич Микола.*
В. 367. Войчук Іван.
В. 370. Вашта Федір.*
В. 379. Вардаш Василь, Вратейко Петро, Марія; Стецик Михайло.
В. 386. о. Дяків Василь.
В. 388. Шляхтун Василь, Єлисавета; о. Ярош Михайло А., Марія.
В. 432. Ільницький Степан.*
В. 465. Новосад Захар.*
В. 471. Дубас Павло.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 27. Олексенко Федір, Марія.
В. 39. Генрі Роберт.*
В. 125. Гинес Марія А.
В. 266. Барбато Стела.
В. 334. Терентюк Сергій.
В. 388. Шляхтун Василь, Єлисавета.
В. 426. Погар Марія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 9. Старецький Лев А.*
В. 27. Скробіс Антоніна.
В. 29. Камінський Федір,* Лизогуб Володимир.*
В. 40. Глинська Неонілія.
В. 42. Ваньо Антін, Анна.
В. 57. Вунга Михайло.
В. 96. Соболь Роза-Марія.
В. 106. Вагрій Іван, Магур Антін, Іванна.
В. 117. д-р Даниш Тарас К., Мокляк Григорій.
В. 127. Бейгер Василь, Ольга; Вілинський Іван, Ватах Микола, Івахів Михайло, Марія; Кусий Василь, Розалія; Наконечний Петро.
В. 133. Вавруз Микола мол.*
В. 177. Надоровний Василь І.*
В. 179. Яцечко Іван.*
В. 184. Андрушків Степан, Емілія.
В. 187. Юрчик Осип.*
В. 189. Русанівський Юхим, Мотря.
В. 204. Кибало Іван 2,* Щигол Ольга.
В. 206. Долішний Василь, Анна.
В. 217. Тригула Григорій.
В. 219. Куриляк Василь,* Ландяк Василь,* Анна.
В. 226. Ущак Олекса.
В. 234. Магмет Степан.
В. 245. Заволжський Мирослав.
В. 263. Іванчиш Данило.*
В. 287. Кашпа Анна.
В. 292. Велигорський Євген.*
В. 296. Дутчевич Михайло.*
В. 306. Габик Микола.*
В. 307. Верегулька Станислав.
В. 314. Гашиїг Павло Ж.*
В. 324. Гарасимович Богдан, Софія.
В. 334. Остроґір Лев, Лідія.
В. 336. Нестеренко Микита.
В. 341. Кісіль Іван,* Спитковська Дорота.
В. 343. Солтов Розалія М.
В. 362. Осередчук Михайло.*
В. 365. Войчак Михайло.*
В. 371. Шлистун Валентина.
В. 386. Шекітка Йосип.*
В. 429. Містишин Михайло,* Долорес Е.
В. 430. Войтович Роман, Скальчук Іван, Євгенія; Томаєр Фаліна.
В. 432. Вибик Василь,* Попіль Ярослав, Надія.
В. 441. Попадюк Олекса.
В. 445. Вудзан Христина, Гладун Василь,* Марія.
В. 451. Гуневич Марія.
В. 457. Білик Іван, Ольга; Греблюк Федір, Катерина; Крупчин Микола, Анна; Купко Андрій, Пелагія; Кушнір Никифор, Одарка; Тарасенко Мусія.
В. 458. Подольський Тарас.*
В. 459. Романович Юлія.
В. 461. Куриця Андрій.*
В. 464. Абрамик Федір,* Владика Михайло,* Патерсон Матильда, Шестовська Олена.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 28. Кіцак Іван, Анастазія, Іван мол.*
В. 33. Шкурер Флоріян.
В. 106. Вардиш Василь, Перцак Петро.
В. 109. Мороз Іван.*
В. 127. Пашковський Богдан, Марія.
В. 167. Віленький Петро, Марія.
В. 170. Гупаловський Данило В.
В. 176. Вілогруд Ігор, Нагай Теодозій, Ткачук Іна, Ольга.
В. 191. Коцур Катерина.
В. 194. Шляхтун Василь, Єлисавета.
В. 199. Пиріг Василь, Анна.
В. 200. Самборський Йосип 2, Марія.
В. 221. Вратейко Петро, Марія.
В. 254. Вожик Лев.
В. 283. Цегельська Любов.
В. 284. Тимкович Степан.*
В. 286. Куземчак Марія.
В. 287. Стецик Михайло.
В. 292. Ладний Степан, Луцький Олександер, Морров Патриція А.
В. 350. Мельник Ігор, Оксана.
В. 361. Герич Йосип.
В. 370. о. Ворса Антін, Рощаковський Антін, Анна.
В. 379. Антонович Адам, Марія; Мицик Роман, Ольга; Шатинський Микола, Анна.
В. 383. Федорів Василь, Флага Микола, Яворський Іван.
В. 430. Ганас Володимир.*
В. 435. Вугель Єва, Франчак Андрій,* Параскева.
В. 441. Ільницький Степан.* Кушпита Марія.
В. 446. Кірик Максим, Матчук Іван 2.
В. 473. Дубас Павло, Ненадкевич Микола.*
В. 474. Новосад Захар.*
В. 483. Донавик Михайло мол.,* Марія.
В. 484. Коломиєць Іван, Ольга.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 59. Лукас Олена Н.
В. 61. Моран Тома В. мол.,* Ревик Агнеса.
В. 63. Котик Йосипа Р.
В. 80. Віндас Анна.
В. 103. Якобс Євгенія І.
В. 118. Мощак Михайло мол.*
В. 176. Вабик Федір П.,* Век Ольга.
В. 186. Вави Раймонд.*
В. 217 Кайсон Іван Д.*
В. 239. Кушла Олена М.
В. 252. Франків Василь.*
В. 253. Лісевич Анна.
В. 324. Моглюк Варвара.
В. 381. Павляк Марія.
В. 390. Вайнер Лорен.
В. 398. Кримський Володимир,* Варвара.
В. 406. Возьоловська Івана, Гутчиіс Іванна, Келлер Тилі, Хиляк Марія.
В.427. Сіянський Йосип.
В. 430. Тараско Антоніна.
В. 432. Дорош Михайло,* Скіра Неонілія.
В. 443. Валан Дмитро.*
В. 468. Стельмах Михайло.*
В. 469. Марич Дмитро.
В. 471. Вейба Анна.
В. 472. Левицький Михайло, Тетяна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 241. Романович Франя.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 176. Вабик Федір.*
В. 369. Марунич Тереса.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 130. Гороховська Катерина.
В. 204. Тураш Євген.
В. 429. о. Врублевський Ілярій.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 4. Дудич Тетяна.
В. 10. Валлік Франя.
В. 16. Загайко Микола.
В. 20. Коцелко Петро.
В. 23. Пастух Андрій.*
В. 30. Цап Антін.
В. 39. Лісничий Юрій, Рибак Костянтин, Скапик Антін.
В. 45. Качмар Анна.
В. 53. Малевич Володимир.
В. 59. Матей Олена.
В. 65. Шутяк Василь.
В. 91. Ватюк Михайло.
В. 102. Кардамаш Микита.*
В. 105. Жилава Іванна.
В. 127. Паньків Василь.
В. 130. Палега Йосип.
В. 147. Цубенко Степан.
В. 152. Дячун Микита.
В. 168. Харченко Панас.
В. 169. Кінь Михайло.
В. 217. Гнатів Катерина, Стоцків Антін 2.* Шургот Федір.*
В. 220. Чорній Іван.
В. 233. Вайнар Анна.
В. 254. Мичковський Матій.*
В. 276. Муральчук Григорій.*
В. 278. Шваничик Микола.
В. 286. Челях Федір.*
В. 287. Гринчишин Максим.*
В. 293. Шиманська Анастазія.
В. 347. Палко Агафія.
В. 361. Вартків Андрій.
В. 364. Варбер Андрій.
В. 411. Казмирик Федір.
В. 427. Юрчишин Петро.*
В. 432. Оприск Михайло 2.*
В. 441. Радавець Федір.*
В. 487. Ковалик Марія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1953 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	49,376
В місяці квітні 1953 р. прийнято нових	180
В місяці квітні 1953 р. прийнято наново	56
В місяці квітні 1953 р. прийнято з переступ. листами	47
В місяці квітні 1953 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	9
В місяці квітні 1953 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,668
В місяці квітні 1953 суспендовано	128
В місяці квітні 1953 р. відійшли з переступ. листами	65
В місяці квітні 1953 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	9
В місяці квітні 1953 р. відійшли до нового роду обезп.	—
В місяці квітні 1953 р. відійшли зо зворотом у готівці	33
В місяці квітні 1953 р. відійшли на безплатне продовж.	
В місяці квітні 1953 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	3
В місяці квітні 1953 р. відійшли на виплачене обезпеч.	2
В місяці квітні 1953 померли	43
Разом	284
З кінцем місяця квітня 1953 р. в У.Н. Союзі було дорослих членів	49,384

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	5
В клясі 1 на $ 500	62
В клясі 1 на $ 750	11
В клясі 1 на $1000	138
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	430
В клясі 2-1000 на $1000	277
В клясі 2-1500 на $1500	5
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	6,643
В клясі 3-1000 на $1000	5,063
В клясі 3-1500 на $1500	68
В клясі 3-2000 на $2000	59
В клясі 3-2500 на $2500	8
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,918
В клясі 4-1000 на $1000	2,522
В клясі 4-1500 на $1500	62
В клясі 4-2000 на $2000	44
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	137
В клясі 5- 500 на $ 500	3,041
В клясі 5- 750 на $\750	434
В клясі 5-1000 на $1000	6,669
В клясі 5-1500 на $1500	165
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	5,086
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,491
В клясі 6-1500 на $1500	45
В клясі 6-2000 на $2000	23
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	58

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів.

В клясі 21- 500 на $ 500	1,907
В клясі 21-1000 на $1000	658
В клясі 21-1500 на $1500	15
В клясі 21-2000 на $2000	8
В клясі 21-2500 на $2500	1

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років.

В клясі 22- 500 на $ 500	2,072
В клясі 22-1000 на $1000	1,508
В клясі 22-1500 на $1500	18
В клясі 22-2000 на $2000	27
В клясі 22-2500 на $2500	4
В клясі 22-3000 на $3000	4
В клясі 22-3500 на $3500	1
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	1

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя.

В клясі 23- 500 на $ 500	168
В клясі 23-1000 на $1000	69
В клясі 23-1500 на $1500	2
В клясі 23-2000 на $2000	4
В клясі 23-2500 на $2500	1
В клясі 23-3000 на $3000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років.

В клясі 24- 500 на $ 500	1,953
В клясі 24-1000 на $1000	1,095
В клясі 24-1500 на $1500	10
В клясі 24-2000 на $2000	20
В клясі 24-2500 на $2500	4
В клясі 24-3000 на $3000	2
В клясі 24-3500 на $3500	3
В клясі 24-5000 на $5000	1

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя.

В клясі 25- 500 на $ 500	176
В клясі 25-1000 на $1000	92
В клясі 25-1500 на $1500	1
В клясі 25-2000 на $2000	4
В клясі 25-2500 на $2500	1
В клясі 25-3000 на $3000	1
В клясі 25-3500 на $3500	3
В клясі 25-5000 на $5000	1
Разом	49,384

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 3. Вуска Патриція.
В. 7. Решетар Микола И.
В. 8. Пиріг Мирон.
В. 14. Процюк Петро В.
В. 20. Рибар Марлена А.
В. 28. Валсанадр Антін мол.
В. 38. Валаш Роберт И.
В. 53. Сачко Кейт П.
В. 61. Скубик Гері А.
В. 70. Загилькевич Ірина.
В. 81. Вудзан Маргарита.
В. 87. Консик Джойс.
В. 96. Драпала Микола І.
В. 105. Місечко Іван.
В. 106. Варвід Володимир.
В. 109. Шепелях Зузанна К., Норма Є.
В. 125. Панько Мелания А.
В. 127. Гаравус Христина А., Глухий Петро, Муринець Олена І., Муцковський Михайло, Романишин Марія А., Швець Ірина, Шрамко Петро.
В. 128. Сенько Володимир И.
В. 137. Томко Іванна М.
В. 141. Калита Тарас, Пасіка Ярослав.
В. 158. Савчинська Віра.
В. 161. Цибак Іванна Е.
В. 163. Вогатко Лідія.
В. 164. Вендітті Ненсі А.
В. 165. Гров Альберт В. Корнова Доглес А.
В. 175. Вігун Ніна, Гарбар Ольга.
В. 189. Товпаш Христина.
В. 191. Стереб Богдан.
В. 194. Сидорук Галина.
В. 200. Дяк Степан А.
В. 210. Волошин Ірина.
В. 217. Райнігер Євгей Ст.
В. 218. Ковальчик Павлина, Матлак Анна, Антін, Марія, Роман.
В. 220. Шумовська Лорейн М.
В. 221. Вакун Марія, Микола, Роман; Восий Ярослав, Зарицький Юрій, Куземчак Данило, Малейкий Ірина, Катерина; Музика Марія А., Рочовці Дмитро, Тимків Михайло, Тереса; Хомик Володимир, Шпак Петро В.
В. 234. Муха Олена А.
В. 238. Алессі Христина А. Мек Ігери Річард Фр., Чагарин Лев К.
В. 252. Ставнича Ненсі Е.
В. 254. Магац Василь.
В. 257. Зозуля Юрій.
В. 266. Железко Марія, Олександр; Кріль Богдан, Марія.
В. 280. Дрейк Іван В.
В. 281. Свалик Патриція Л.
В. 286. Варна Григорій І., Павло М.; Кухта Іван мол., Челяк Ярослав С.
В. 289. О'Брієн Моврін.
В. 292. Длугош Дениса, Неллігаи Яким Г.
В. 301. Трачек Аврелія, Леонарда, Стефанія.
В. 316. Урбан Керін М.
В. 320. Булавка Богдан, Олег.
В. 327. Швайка Петруся.
В. 336. Стахур Мирослав В.
В. 337. Курилас Олена М.
В. 348. Гаргай Арета, Олександер; Смит Василь В.
В. 361. Варанецький Адріян А., Микола Ю.; Сторожинська Ірина Ст., Чвіль Василь, Шишка Михайло, Ірина, Петро; Шумило Антін.
В. 364. Воне Донна М.
В. 367. Гумницький Фридрих Ф.
В. 370. Гузик Марія.
В. 379. Павлюк Михайло.
В. 385. Кіт Джефрей Гр.
В. 388. Лебіщак Еліза.
В. 397. Середа Лариса О. 5, Наталія М. 5.
В. 406. Вартко Тома.
В. 419. Вергун Любомира К., Ярослав В.; Воробій Варвара Т., Марта Т.; Масляний Орест.
В. 423. Вуслів Віктор, Луба Миколай; Врублевський Анатоль, Мацикинич Анна, Мицьо Віра, Люба, Ярослав; Мушинський Володимир, Іван, Ірина М.; Походенко Зенон, Ольга; Юрійчук Іван, Ірина, Марія, Стефанія.
В. 437. Литвин Ірина.
В. 439. Андрушенко Марія, Торбяк Іван, Чайка Любомир М., Шипош Юрій В.
В. 441. Росіл Юлія Д.
В. 445. Кушнір Богдан.
В. 457. Гребльок Марія, Дражньовська Ірина, Масний Ірина, Павло, Стефанія.
В. 461. Лупинець Михайло.
В. 464. Гадач Олесь Р.
В. 471. Вандзівський Андрій 2, Валків Богдан І., Ірина Ю., Ольга Н.; Гірняк Ярослав І., Кіс Ерих Л., Люба Л.; Митко Мирослав, Орест; Суржиця Марія.
В. 472 Лапичак Аріядна, Дмитро.
В. 473. Звозюк Богдана М.
В. 484. Драгош Зенон, Юрчишин Мирон В.
В. 487. Нестерович-Петренко Анатоль, Емілія; Петренко Алла.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 85. Коррадо Шарон, А., Радацовська Ірина.
В. 194. Шляхтун Анна-Ліза 2.
В. 238. МекДермотт Дорота.
В. 309. Камінська Анна.
В. 361. Віганський Борис, Роман.
В. 414. Копцюсь Іванна.
В. 432. Гошовський Михайло П., Демчук Олександра, Рурик-Ласкевич Зенон В., Терес Лідія, Томків Анна П.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 106. Казанівський Лев В.
В. 134. Койшал Олена.
В. 230. Коріновський Василь.
В. 257. Шумелда Анна.
В. 301. Врублівський Андрій Р.
В. 353. Самборський Василь Т. 2.
В. 379. Вратейко Михайло.
В. 388. Шляхтун Анна-Ліза 2.
В. 471. Дубас Богдана, Орест, Ярослав.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 14. Андреюк Петро.
В. 337. Курилас Петро Ю.
В. 361. Гной Володимир, Пасічник Богдан.
В. 388. Шляхтун Анна-Ліза.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 42. Ваньо Костянтин.
В. 43. Куцаба Христина А.
В. 105. Слободян Аллан Ст.
В. 106. Магур Остап.
В. 115. Демчак Іван, Ольга.
В. 127. Бейгер Богдан, Івахів Орест, Роман; Кусий Богдан П., Чучман Люба, Оксана М.
В. 144. Гонделля Андрій.
В. 204. Кибало Іван М., Ірина А., Тома Т.
В. 226. Акульшин Ніна, Олександра, Семен; Ущак Анна, Марія.
В. 234. Кардаш Долорес.
В. 287. Кашпа Анна.
В. 319. Клап Лілия.
В. 324. Гарасимович Марія, Орест.
В. 361. Ланик Ірина.
В. 371. Малюк Яким.
В. 430. Петик Ігор, Мстислав, Роман.
В. 447. Шмайда Іванна И.
В. 451. Гулевич Дарія І.
В. 464. Шестовська Ольга Т.
В. 474. Нецций Анна, Марія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 127. Пашковський Лідія, Юрій.
В. 189. Колісник Ярослава.
В. 194. Шляхтун Анна-Ліза 2.
В. 199. Пиріг Володимир В., Ярослав.
В. 200. Самборський Василь Т. 2.
В. 221. Вратейко Михайло.
В. 264. Койшал Олена.
В. 279. Семенович Вікторія.
В. 379. Антонович Борис Р.
В. 441. Куппета Галина.
В. 446. Кірик Володимир, Софія; Матчук Тарас.
В. 473. Дубас Богдана, Орест, Ярослав.
В. 484. Коломиєць Губерт В.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 83. Карбівник Ольга.
В. 205. Крепич Катерина.
В. 218. Мельник Марія, Ольга.
В. 279. Семенович Вікторія.
В. 361. Гной Марія, Пасічник Василь, Юлія.
В. 400. Бойко Павло.
В. 426. Пугар Петро.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 59. Лукас Магдалина Л., Щерба Данило П., Джойс А.
В. 65. Галущак Тимко.
В. 112. Федорчак Меланія.
В. 186. Вавм Катерина К.
В. 263. Приступа Марлена І., Черняк Ольга.
В. 361. Макарчук Анна, Василь.
В. 466. Немерівський Василь М.
В. 468. Роля Анна.
В. 471. Вейба Євген.
В. 475. Мушинський Василь 3.
В. 476. Драбик Анна, Степан.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В. 65 Налепа Іван.
В. 204. Симкало Ольга.
В. 206. Гембаровський Петро.
В. 330. Шумлянський Степан Фр.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1953 р. було в У.Н.С. дітей членів	19,525
В місяці квітні 1953 р. прийнятето нових	174
В місяці квітні 1953 р. прийнято наново	14
В місяці квітні 1953 р. прийнято з переступ листами	13
В місяці квітні 1953 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	5
Разом	19,731
В місяці квітні 1953 суспендовано	50
В місяці квітні 1953 р. відійшли з переступ. листами	20
В місяці квітні 1953 р. відійшли до старших чл. У.Н.С.	10
В місяці квітні 1953 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	6
В місяці квітні 1953 р. відійшли зо зворотом у готівці	16
В місяці квітні 1953 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	4
В місяці квітні 1953 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці квітні -953 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці квітні 1953 померли	—
Разом	106
З кінцем місяця квітня 1953 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	19,625

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ:

В клясі 1-ій на $ 500	3,166
В клясі 2-ій на $400	761
В клясі 3-ій на $ 100	2,101
В клясі 4Р на $ 250	184
В клясі 4Р на $ 500	3,889
В клясі 4Р на $1000	1,639
В клясі 5Е на $ 250	307
В клясі 5Е на $ 500	4,520
В клясі 5Е на $1000	1,577
В клясі 6С на $ 500	947
В клясі 6С на $1000	534
Разом	19,625
З кінцем місяця квітня 1953 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	69,008

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член У.Н.Союзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за квітень 1953 р., суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени У. Н .Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеів, з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж квітня 1953 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Г. Герман, гол. секр.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бостон, Масс.

Життя українських студентів.

Українські студенти різних університетів метрополітальної області Бостону, у цьому шкільному році, окрім індівідуальної праці для здобуття знань, розпочали спільну організаційну і освітню діяльність.

З ініціятиви головно студентів Гарварського Університету та Месачусетського Технологічного Інституту в місяці березні засновано Українсько - Американський Студентський Гурток в Бостоні, який також включився в число студентських організацій при Інтернаціональному Студентському Центрі на Гарварді в Кембридж. Після того, як перший голова, п. Нагірний, переобтяжений кінцевими іспитами, уступив, секретар п. Ярослав Білінський перебрав головування. Свіжо заснований, та маючи тільки девять членів, гурток розвинув жваву діяльність.

За три місяці його існування відбулося три доповіді визначних українських науковців, що працюють на Гарвардському Університеті. 27. березня доповідь д-ра Ігоря Шевченка на тему „Візантійські впливи на українську культуру", 25 квітня проф. Юрія Шереха на тему „Проблеми формування української мови", та 16-го травня голови літературознавчої секції УВАН в ЗДА, проф. Дмитра Чижевського на тему „Гоголь і ми", якою закінчено діяльність на цей академічний рік. На доповідях, що відбувалися в приміщені Інтернаціонального Студентського Центру, збіралися не тільки студенти-члени, але і коло двадцятип'яти бостонських українців, зацікавлених питаннями української науки, як також студенти і науковці інших народностей, які вивчають або розуміють українську мову. Після доповідей доповітачі відповідали на запити слухачів.

Окрім доповідей Студентський Гурток у квітні вислав представників на загальноамериканський конґрес українського студентства в Ню Йорку.

Переглядаючи діяльність студентського гуртка, можна замітити деякі поважні досягнення. Перше — створено можливість зустрічі українського студентства та громадянства з українською професурою, та можливість поглиблення знання й розуміння чисто українських наукових питань. Далі українське студентство зорганізувалося та включилось, як виразна одиниця, у загальне, міжнародне студентське життя такого великого центру освіти як Бостон і околиця.

Треба надіятися, що молодеча енергія наших студентів не угасатиме та, що на слідуючий академічний рік всі студенти українського походження відчують потребу єднатися як українці та, що їхня організація успішно продовжуватиме й поглиблюватиме співпрацю між українським студентством і також нав'язуватиме ближчий контакт зі студентами інших національностей.

С. Л.

Трентон, Н. Дж.

Свято Матері.

Стараннням Пластової Станиці в Трентоні відбулося 17 травня, ц. р., в парку при греко-кат. церкві св. Йосафата Свято Матері.

Гарно декоровану сцену влаштовано на простірному ґанку недавно закупленого парафіяльного будинку, а публіку приміщено амфітеатрально в тіні крислатих дерев на склоні прилягаючого горбка. В гарячий, соняшний день — це вимріяне місце!

Точно по пластовому о 4 год. попол., при численній публіці з Трентону та околиці, відкрила Свято глибоко змістовним та зворушливим відчитом про Матір-героїну - страдницю ст. пл. уч. Нуся Васильків. Перед повними сліз очима видців пересунулась ясна постать невгнутої героїчної та страдницької Матері - Українки на Рідних Землях.

На дальшу програму Свята зложились: Сольоспів „Мати доню колисала" — у виконанні пл. нов. З. Ковшевич, що диспонує ніжним, повним колориту голосом.

Виставка на 3 дії „В день матері" — у виконанні пластової молоді. Першу та третю дію виведено на сцені, а другу на тінистій, повній зелені площі серед парку. Виконавцями І. та ІІІ. дії були: пл. прих. Л. Ґоєвич, Ст. Мрочко, Р. Кузик, І. Ковшевич, М. Ґоєвич, Л. Турчин, М. Татомир і Х. Татомир. ІІ. дію виконали в ролях квітів, грибів і метеликів: З. Коропей, Г. Драгун, О. Петруняк, Л. Грабовецька, С. Бойцун та З. Ґоянюк.

Виставка пройшла з повним успіхом .Зворушлива змістом та дбайливо підготована гра малих аматорів творила перед видавцями ілюзію дійсності. Виставку закінчено деклямаціями пл. нов. Х. і М. Татомир, та роздачею квітів матерям. Щасливі матері зо сльозами на очах тиснули до грудей своїх малят у пластових одностроях, що таке гарне свято влаштували їм у їх день!

Пластунки перевели збірку на Пластову Оселю станиці Ню Йорк, що в сумі принесла $61.72.

Окреме признання належиться за ініціятиву, жертвенний труд та взірцеве виконання свята пл. сен. А. Бойцун, кошовій та гніздовій станиці Трентон, та пл. сестричці Лесі Маркевич.

Спомин про це Свято надовго лишиться в пам'яті учасників, а зокрема матерей!

О. Т.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1953 Р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	279.18
2	203.59
3	173.25
4	25.38
5	524.39
6	61.93
7	236.26
8	342.54
9	173.16
10	106.38
11	267.33
13	307.82
15	64.84
16	97.06
17	83.58
18	124.82
19	12.53
20	411.88
21	248.54
22	83.30
23	70.20
24	87.85
25	339.95
26	31.43
27	267.16
28	134.62
29	237.51
30	96.39
31	117.40
32	30.55
33	176.77
34	23.40
36	341.26
37	204.86
38	465.80
39	894.74
40	119.59
41	35.42
42	377.07
43	69.57
44	143.01
45	586.22
46	126.39
47	113.03
48	57.74
49	174.15
50	125.95
51	64.24
52	125.28
53	221.88
54	197.87
55	147.62
56	175.19
57	442.83
59	566.06
60	59.99
62	89.35
63	512.42
64	249.91
65	253.04
66	97.63
67	253.23
68	46.81
69	218.73
70	452.92
71	106.83
72	63.25
73	105.46
74	43.15
75	281.56
76	545.22
77	53.17
78	97.35
79	22.28
80	95.29
81	207.31
82	61.70
83	435.59
84	203.24
85	241.93
86	123.24
87	189.44
88	4.00
89	54.18
90	273.78
91	443.71
92	21.32
93	117.84
94*	1,372.16
95	44.85
96	411.15
97	191.72
98	140.61
99	200.53
100	162.21
101	33.34
102	1,279.13
103	191.61
104	194.96
105	333.65
106	869.43
107	168.61
108	106.59
109	138.70
110*	11.71
111	53.55
112	377.26
113	103.28
114	130.76
115	155.79
116	170.96
117	289.68
118	128.24
119	86.89
120	404.17
121	319.53
122	46.27
123	182.31
124	141.46
125	377.58
126	127.24
127	1,122.21
128	111.42
129	26.79
130	909.64
132	134.09
133	267.71
134	112.80
135	39.54
137	251.01
138	98.47
139	118.30
140	116.04
142	301.07
144	89.89
145	102.73
146	325.01
147	713.38
148	55.28
149	160.32
150	294.75
151	152.54
152	98.75
154	85.59
155	695.31
156	351.49
157	3.98
158	365.72
159	75.45
160	115.24
161	537.03
162	52.05
163	348.09
164	327.93
165	152.31
166	60.37
167	189.82
168	298.77
169	35.79
170	320.64
171	171.53
172	85.44
173	194.27
174	50.11
175	406.67
176	320.86
177	141.86
178	435.41
179	378.34
180	159.01
181	104.83
182	263.23
183	350.94
184	211.67
185	64.05
186	65.02
187	96.24
188	28.31
190	43.09
191	248.29
192	288.63
193	49.68
194*	813.86
195	52.24
196	61.01
197	29.16
198	18.74
199	57.27
200	383.97
201	40.81
202	38.10
203	164.07
204	2,076.51
205	21.89
206	704.78
207	88.15
208	31.30
209	43.72
210	62.41
211	229.32
212	71.40
213	301.93
215	67.82
216	14.08
217	898.28
218	270.45
219*	755.37
220	540.26
221	3,069.71
222	61.41
223	453.04
224	116.20
225	16.74
226	152.89
227	46.26
228	66.20
229	183.38
230	696.51
231	16.26
232	84.64
233	241.67
234	237.11
235	158.54
236	226.30
237	248.19
238	762.16
239*	1,147.81
240	536.68
241	142.80
242	227.18
243	72.89
244	25.63
245	262.05
246	93.90
247	255.67
248	99.38
249	34.95
250	11.89
251	385.21
252	284.32
253	338.79
254	586.35
255	55.42
256	131.15
257*	192.64
258	74.21
259	226.95
260	18.65
261	77.58
262	147.42
263	49.60
264	318.62
265	102.32
266	843.56
267	173.55
268	237.36
269	20.84
270	304.95
271	157.01
273	12.49
274	261.60
275	82.05
276	452.35
277	1,007.82
278	29.06
279	32.79
280	219.45
281	724.07
282	31.78
283	290.81
284	160.81
285*	31.76
286	89.65
287	539.75
288	311.21
289	103.27
290	155.01
291	404.43
292	1,116.22
293	377.99
294	34.38
295	387.32
296	321.56
297	23.35
298	122.55
299	115.35
300	141.53
301	405.87
302	41.50
303	78.30
304	398.73
305	273.48
306	74.46
307	79.15
308	202.56
309	124.55
310	95.50
311	38.92
312	134.35
313	10.04
314	14.26
315	32.62
316	599.65
317	136.41
318	128.15
319*	161.42
320	423.72
321	235.61
322	80.35
323	139.35
324	352.20
325	585.02
326	136.93
327	342.00
328	85.07
329*	71.68
330	207.14
331	113.91
332	98.40
333	123.66
334	557.08
335	76.50
336	670.85
337	112.41
338	424.41
339	170.86
340	14.81
341*	866.04
342	298.43
343	225.68
344	102.66
346*	102.95
347	320.38
348*	390.66
349	97.94
350	267.11
351	64.23
352	203.88
353	111.14
354	15.70
355	260.20
356*	352.46
357	81.57
358	93.82
359*	151.84
361	3,165.37
362	182.72
363	156.87
364	666.70
365	62.19
367	1,121.24
368	150.16
369	341.23
370	602.27
371	843.57
372	253.39
373	43.60
374	131.64
375	444.03
376	35.33
377	27.12
378	55.77
379	2,502.83
380	117.10
381	38.20
382*	50.86
383	358.45
384	78.37
385	642.31
386	114.67
387	49.14
388	519.07
389*	36.67
390	158.10
391	91.20
392	18.46
393	115.65
394	51.82
395*	21.20
396	55.54
397	354.85
398	33.47
399	42.64
400	96.32
401	33.87
402*	30.18
403	156.97
404	65.27
405	68.80
406	235.75
407	46.73
408	28.14
409	63.28
410	10.70
411	30.13
412	120.89
413	141.25
414	345.83
415	40.94
416	7.14
417	3.82
419	51.58
421	71.41
422	31.69
423*	535.41
424	10.78
426	60.77
427	553.00
428	28.61
429	28.59
430	813.43
431	44.86
432*	3,182.72
433	173.16
434	13.67
435	64.37
436	100.13
437	290.98
438	72.97
439*	227.53
440*	15.87
441	293.56
442*	48.90
443	47.95
445	319.89
446	98.48
447	72.79
448	61.56
449	13.53
450	8.76
451	120.73
452	98.95
453	63.91
454	33.55
455	166.03
457	547.18
458	259.30
459*	177.32
460	54.31
461	78.91
462	48.56
463*	69.01
464	211.94
465*	200.04
466	131.39
467	29.56
468*	285.50
469*	295.62
470*	66.67
471	256.58
472	198.53
473*	1,117.50
474	79.58
475	42.38
476	124.48
477	160.19
479	29.56
480	39.71
481	161.85
482	81.61
483	205.36
484	490.37
485	48.35
486	17.44
487	152.23

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду ______ 35.39

Разом від членів обезпечених в нових родах обезпечення ______ $110,699.43

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив
1	4.50
3	2.42
28	4.21
30	7.09
33	4.64
37	15.20
39	23.31
65	12.79
70	5.07
83	2.86
90	4.40
101	3.04
106	3.40
108	3.78
112	4.11
117	4.86
125	2.66
127	3.37
139	2.55
147	24.11
151	3.53
170	5.34
185	5.66
206	2.65
209	2.82
216	3.69
221	1.88
226	.83
230	2.22
234	13.67
237	2.88
243	5.29
245	1.06
274	1.49
275	12.35
278	1.15
286	23.14
305	3.91
316	1.41
321	3.93
335	3.70
336	8.73
342	6.10
358	1.62
361	2.68
367	3.71
370	5.41
384	10.51
388	5.28
426	1.38
482	1.53

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч. ___$ 287.92

Разом з місячних вкладок від членів	$110,987.35
Відсотки від бондів	32,840.44
Відсотки від морґеджів	2,213.97
Відсотки від членських позичок	1,341.59
Чинш від реальностей	3,582.00
Приходи друкарні і книгарні	15,017.80
Надвишка на сплачених бондах	12.49
Надвишка при вимін канадійської валюти	17.50
Вкладки від членів на Захист-Сиротинець „Союзівку"	311.50
Уневажнений грошевий зворот	643.50
Зворот коштів подорожі	10.00
З переносу резерви за переписаних членів з мол. департ.	156.00
З переносу інших фондів за членів з молод. деп.	17.70
З переносу виплаченої нагороди відділовим секретарям з молод. деп. до деп. старших чл.	5,060.27
З переносу виплаченої нагороди за нових членів з мол. деп. до старших членів	687.25
З переносу федерального податку за помічні сили	665.76
З переносу стейтового податку за помічні сили	39.12
Сплати морґеджів	2,570.04
Сплати бондів	987.51
Сплати чл. позичок	3,932.49

Сирітські части по бл. п.:

Відділ
в. 374 Войценко Микола ___ 185.97

Разом $181,280.25

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.

Відділ:

4 Дудич Тацiянна	$ 500.00
23 Пастух Андрій	253.43
30 Цап Антін	1,000.00
44 Качмар Анна	500.00
53 Макар Петро	500.00
54 Куліш Іван	500.00
65 Шутяк Василь	1,000.00
76 Мазур Евдокія	500.00
77 Хоміцький Іван	1,000.00
82 Самійло Григорій	1,000.00
91 Батюк Михайло	1,000.00
102 Одинський А. Роман	500.00
102 Кардамаш Микита	1,000.00
147 Михайлишин Микола	1,000.00
147 Цебенко Стефан	1,000.00
147 Терефенко Микола	1,000.00
152 Дячун Микита	1,000.00
169 Голович Юрій	500.00
217 Гнатів Катерина	1,000.00
217 Шургот Теодор	500.00
221 Золтвай Павло	500.00
221 Солтис Михайло	500.00
221 Ткач Петро	500.00
235 Вайнар Анна	1,000.00
276 Гомзяк Анна	500.00
286 Челяк Теодор	1,000.00
292 Філяс Йосафат	1,000.00
293 Герцик Річард	500.00
326 Госковський Михайло	1,000.00
329 Каштелян Осипа	500.00
331 Пішак Павлина	500.00
342 Йош Йосиф	500.00
361 Бартків Андрій	500.00
361 Бартків Андрій (подв. обезпеч.)	500.00
364 Барбер Андрій	1,000.00
374 Войценко Микола	500.00
403 Хиляк Юрій	500.00
411 Казмірик Теодор	1,000.00
414 Плуговська Анна	1,000.00
432 Шалаґан Іван	500.00
432 Шалаґан Іван	500.00
487 Ковалик Марія	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	500.00
Грошеві звороти	3,391.99
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	334.18
Виплати на реальностях	865.82

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Відділ:
142 Левчак Андрій ______ 130.38

Виплати запомог з фонду запомогового:

Відділ:

1 Чарнеґа Катерина	25.00
13 Футулуйчук Анастазія	30.00
25 Мащак Адам	25.00
29 Малицак Михайло	50.00
29 Яхван Евстахій	35.00
45 Хомик Анна	25.00
57 Хома Петро	35.00
57 Павлів Ольга	20.00
62 Данько Марія	25.00
70 Каранько Олекса	40.00
76 Витязь Анна	30.00
77 Зарічна Мілдред	25.00
77 Зарічна Анєля	25.00
78 Лойко Григорій	35.00
85 Томашоський Михайло	35.00
102 Сенчина Йоанна	25.00
102 Годимарський Данило	35.00
102 Мохнач Василь	35.00
102 Віґановський Сенько	40.00
109 Курник Катерина	25.00
109 Курник Семен	35.00
109 Щепко Дамян	35.00
119 Дрогомирецька Марія	25.00
123 Москалик Марія	20.00
135 Лашниська Юлія	20.00
135 Терлецький Михайло	30.00
140 Терлецький П. Мих.	35.00
146 Бугай Григорій	35.00
146 Поторока Семен	35.00
155 Колодій Марія	25.00
158 Стеґніцький Теофіль	35.00
161 Рудакевич Олекса	35.00
161 Нагребецький Йосиф	35.00
164 Пірко Анна	25.00
168 Бажан Андрій	35.00
168 Василишин Тимко	100.00
168 Максимович Стах	35.00
174 Савран Андрій	40.00
186 Когут Марія	25.00
194 Вачинська Ольга	25.00
194 Шуган Евстахія	25.00
200 Вовк Стефан	40.00
204 Пйонтра Гелина	25.00
204 Влизнак Микола	50.00
206 Бардачевський Йосиф	35.00
206 Швець Андрій	25.00
213 Литвин Йосиф	35.00
225 Пастернак Марія	25.00
227 Підкалицький Андрій	35.00
234 Могила Стефан	75.00
234 Горінь Тимко	35.00
238 Гапонюк Фред	25.00
239 Шеремета Дмитро	40.00
259 Пелех Роман	25.00
280 Вучма Іван	35.00
287 Лутвинюк Теодор	75.00
292 Шеремета Онуфрей	40.00
295 Іваницький Яків	25.00
306 Антонів Андрій	40.00
310 Слазик Катерина	25.00
317 Моздір Гаврiїл	35.00
325 Лобур Зофія	25.00
334 Бондаренко Катерина	25.00
348 Іваницька Марія	20.00
348 Касневич Анна	25.00
363 Скробач Іван	35.00
367 Петров Марія	25.00
403 Дзядик Микола	25.00
426 Надич Олекса	35.00
482 Кравчишин Лука	40.00
484 Коцинда Іван	25.00
432 Бережанська Юлія	25.00
468 Павлюк Нелі	25.00

Виплати з фонду народного:

На видання Укрінської Енциклопедії в англ. мові ______ 624.00

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх специяльного фонду ______ 35.39

Виплати з фонду Захисту-Сиротинця:

Податок, світло і інші дрібні виплати на реальности в Керґонксон, Н. Й. ______ 2,131.02

Виплати з фонду адміністраційного:

Нагорода відділовим секретарям за перший квартал 1953	27,753.51
Виплати друкарні і книгарні	14,490.07
„Свобода" за орган	5,400.00
Платня помічних сил	3,679.40
Нагороди за нових членів	2,085.60
Платня головного уряду	1,250.01
Федеральний податок за помічні сили	710.86
За опікунчу обслугу над бондами, податок і інші кошти	647.07
Чинш за офіси	625.00
Винайм машин для зладження місячних виказів (IBM)	527.91
Кошти подорожі організаторів	455.80
Кошти подорожі і репрезентації	415.79
Стейтовий податок за помічні сили	219.85
Лікарі за нових членів	212.00
Канцелярійні прибори	209.18
Нагорода організаторам за нових членів	181.25
Видатки канцел. на пошту	153.85
„Свобода" за праці і друки	140.00
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	98.44
Прибори для зладження місячних виказів (IBM)	72.21
Направи і чищення машин	68.05
Фотографічні знимки членських аплікацій	54.50
Телефон	28.29
Спортова акція	35.00
Вода	3.75
Нагорода предс. і кас. відділів за 1952 рік	3.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	332,158.59
Інвестовано в морґеджах	10,000.00
Інвестовано в реальностях	18,533.03
Позички членам	2,616.59
Разом	$462,999.81

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем березня 1953 осталася	$446,906.60
Прихід за квітень	181,280.25
Разом	$628,186.85
Розхід за квітень	462,999.81
Готівка з кінцем 30. квітня 1953 остається	$165,187.04

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 165,187.04
Морґеджі	584,476.44
Бонди	11,475,911.14
Позички членам	323,177.73
Реальности	244,414.40
Друкарня	10,543.79
Разом	$12,803,710.54

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$12,040,416.31
Адміністрац. фонд	168,554.38
Конвенційний фонд	67,298.56
Запомоговий фонд	205,087.15
Народний фонд	17,635.68
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	72,396.01
Резервовий фонд	17,516.60
Сирітський фонд	94,898.15
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	109,976.08
Фонд Згоди Братств	46.71
Фонд Захисту-Сирот.	9,884.91
Разом	$12,803,710.54

Р. Слобдян, гол. касир.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	61.10
2	16.41
3	9.75
5	59.23
6	3.00
7	35.24
8	42.92
9	10.42
10	65.95
11	55.61
13	120.09
15	17.38
16	38.42
17	10.81
18	5.53
19	4.79
20	85.69
21	76.99
22	95.03
23	34.42
24	4.02
25	48.62
26	4.35
27	12.23
28	10.35
29	62.31
30	2.92
32	.25
33	172.30
34	3.71
36	42.65
37	48.05
38	80.20
39	199.85
40	10.69
41	.68
42	122.78
44	54.96
45	117.93
46	53.85
47	67.49
48	14.83
49	57.15
50	7.79
51	16.31
52	48.10
53	89.98
54	28.01
55	28.03
56	38.96
57	83.89
59	121.46
60	10.02
62	8.20
63	169.87
64	19.85
65	81.74
66	14.17
67	4.93
69	8.99
70	50.55
71	34.33
72	1.19
73	21.23
74	7.36
75	70.29
76	172.13
77	5.80
78	8.95
79	13.00
80	12.30
81	34.04
82	3.96
83	86.53
84	62.96
85	123.91
86	25.55
87	24.18
88	.61
89	.93
90	10.90
91	16.37
92	5.49
93	36.46
94*	328.47
95	.45
96	163.28
97	9.45
98	13.00
99	98.03
100	18.70
102	226.81
103	30.89
104	20.82
105	96.20
106	213.62
107	22.54
108	18.60
109	13.22
110	6.45
111	1.55
112	77.84
114	25.70
115	10.34
116	52.60
117	14.75
118	47.29
119	35.78
120	77.97
121	18.20
122	9.80
123	15.45
124	6.49
125	84.30
126	52.18
127	104.92
128	50.14
130	256.42
132	19.93
133	13.39
134	14.69
135	1.28
137	50.03
138	15.00
139	15.92
140	15.64
142	127.48
144	23.39
145	16.99
146	26.68
147	111.40
148	2.48
149	11.34
150	118.10
151	132.22
152	9.30
155	255.47
156	101.35
157	.45
158	17.34
159	2.91
160	9.38
161	137.64
163	112.26
164	153.86
165	7.93
167	45.72
168	57.27
170	96.98
171	50.90
172	3.25
173	37.58
174	.45
175	37.53
176	47.68
177	110.29
178	65.77
179	83.21
180	82.96
181	3.55
182	25.98
183	133.94
184	45.15
185	30.22
186	9.17
187	10.23
188	8.25
189	108.02
190	5.50
191	45.30
192	100.30
193	.25
194*	309.00
196	11.22
198	.25
199	14.59
200	137.98
201	1.45
202	9.91
203	24.83
204	462.61
205	.68
206	207.28
207	9.50
208	2.65
210	1.04
211	49.09
212	8.38
213	38.58
215	54.90
216	18.59
217	265.55
218	61.44
219*	117.82
220	89.86
221	740.18
222	4.17
223	17.47
224	12.10
225	1.65
226	7.58
227	2.71
228	.45
229	8.84
230	83.89
231	.45
232	11.64
233	57.04
234	151.14
235	8.24
236	52.10
237	57.91
238	306.37
239*	125.85
240	131.47
241	34.54
242	34.31
243	15.59
244	3.48
245	51.22
246	3.72
247	4.92
248	11.65
250	1.35
251	40.20
252	32.69
253	30.26
254	135.28
255	5.33
256	43.57
257*	44.62
258	1.00
259	84.77
260	8.31
261	4.62
262	19.85
263	4.22
264	17.99
265	2.48
266	203.17
267	36.28
268	36.08
269	1.87
270	13.47
271	127.60
273	1.15
274	80.68
275	37.07
276	129.96
277	239.07
279	2.57
280	3.15
281	393.85
282	7.34
283	52.19
284	25.03
286	17.13
287	194.98
288	19.23
289	49.19
290	29.00
291	46.70
292	305.87
293	59.36
295	29.97
296	34.19
297	1.54
298	8.49
299	7.52
300	18.18
301	53.39
303	2.57
304	92.15
305	12.65
306	16.31
307	59.91
308	16.29
309	7.40
310	5.00
311	1.35
312	18.72
313	4.80
314	13.25
316	158.59
317	23.29
318	53.34
319*	11.34
320	100.20
321	57.82
322	14.68
323	4.19
324	61.37
325	110.09
326	11.20
327	56.47
328	46.26
329*	16.06
330	73.56
331	21.75
332	2.25
333	7.10
334	56.22
335	10.09
336	166.13
337	53.63
338	14.66
339	21.18
341*	166.25
342	40.87
343	47.33
344	9.05
346*	1.36
347	78.69
349	13.55
350	15.35
351	10.29
352	39.25
353	32.44
355	89.60
356*	183.47
357	8.07
358	56.91
359*	.90
361	1,297.80
362	28.19
363	15.00
364	116.18
365	3.78
367	260.43
368	39.34
369	54.00
370	158.93
371	68.10
372	98.04
373	10.28
374	71.98
375	110.50
376	6.70
377	4.15
378	6.74
379	769.57
380	56.19
383	55.38
384	39.53
385	43.82
386	62.94
387	10.26
388	240.11
389*	6.52
390	84.85
391	6.88
393	21.81
394	17.07
395*	.45
396	7.18
397	80.20
398	1.54
400	5.10
401	3.21
402*	30.68
403	2.14
404	.68
405	2.22
406	19.21
407	.70
408	3.22
409	1.58
410	.45
412	20.68
413	62.87
414	355.61
415	1.58
417	.77
419	61.69
421	20.51
422	28.17
423*	215.53
426	12.29
427	174.90
428	111.14
429	1.53
430	177.56
431	7.64
432*	1,370.14
433	12.55
435	80.73
436	51.04
437	92.15
438	9.22
439*	196.05
440*	23.24
441	136.32
442*	22.62
443	15.51
445	77.49
446	52.67
448	4.63
450	2.97
451	43.02
452	31.08
454	15.07
455	80.61
457	79.88
458	155.95
459*	24.39
460	5.51
461	71.27
462	4.55
463*	102.37
464	206.56
465*	39.64
466	137.72
467	.68
468*	92.31
469*	81.84
470*	89.90
471	74.05
472	49.31
473*	377.73
474	180.58
475	3.30
476	9.31
477	3.75
479	7.72
481	47.76
482	5.04
483	34.43
484	210.62
485	6.88
486	.68
487	87.21

З місячних вкладок від членів	$27,100.91
Відсотки від бондів	5,674.66
Відсотки від членських позичок	16.22
Відсотки від морґеджів	487.25
З переносу федерального податку за помічні сили	305.84
З переносу стейтового податку за помічні сили	12.07
Сплати морґеджів	796.76
Разом	$34,393.71

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ

144 Матерна Ф. Станислав	200.00
Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	100.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	768.86
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	156.00
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	29.17

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагорода відділовим секретарям за перший квартал 1953 р.	6,140.07
Платня помічних сил	1,868.77
Нагороди за нових членів	715.75
„Свобода" за "Ukrainian Weekly"	600.00
Федеральний податок за помічні сили	230.53
Стейтовий податок за помічні сили	103.64
Видатки на пошту	25.00
Перенос інших фондів за членів мол. деп. до деп. старших членів	17.70

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	49,678.76
Позички членам	16.22
Разом	$60,650.47

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем березня 1953 р. осталася	$ 69,281.19
Прихід за квітень	34,393.71
Разом	$103,674.90
Розхід за квітень	60,650.47
Готівка з кінцем 30. квітня 1953 р. остається	$ 43,024.43

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 43,024.43
Морґеджі	58,909.93
Бонди	1,743,309.08
Позички членам	2,257.78
Разом	$1,847,501.22

Стан довжний:

Посмертний фонд	$1,800,184.20
Адміністрац фонд	47,317.02
Разом	$1,847,501.22

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів з кінцем 30. квітня 1953 р.	$12,803,710.54
Майно мол. де. У.Н.С.	1,847,501.22
Разом	$14,651,211.76

Р. Слободян, гол. касир.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою)

„БЕЗЛАДДЯ НА БУДІВНИЦТВІ"

І. Шинкаренко і І. Скрипка пишуть допис про те, як перебудовують маслосироробний завод у Бериславі на Херсонщині. „Часто мають розходження між проєктом і устаткуванням, яке надходить. Наприклад, фундамент під тунельну флягомильну машину був запроєктований глибокий, прямокутної форми. Будівники так і зробили. Але машина прибула не тунельна, а каруселька (кругла). Те саме сталося і з молокоприймальними бакамн. Фундаменти під них заклали з підставками для чотирьох ніжок, а надійшли баки з трьома ніжками. Вже готові фундаменти довелося наново переробляти, додатково витрачати чимало матеріялів і коштів". Дописувачі нарікають, що „роботи проводяться безплянново, — це дуже заважає заводові нормально працювати". Та ще гірше сталося вкінці, „бо останнім часом через відсутність обладнання та матеріялів будівельні роботи на заводі зовсім припинилися". От тобі „стахановські темпи" праці...

„ДЕ Ж ВІДРЕМОНТУВАТИ ВЕЛОСИПЕД?"

Мешканці села Козачий хутір мають „близько 50 велосипедів". Це ще не дуже велике досягнення як на „найпередовішу" країну в світі. Але і з тими двоколісниками мають люди багато клопоту, бо „ні райспоживспілка, ні інші місцеві організації, покликані обслуговувати культурно-побутові потреби населення, не дбають про те, щоб власники велосипедів мали змогу придбати потрібні запасні частини. Приміром, спиці, педалі ніколи там не дістанеш". Ще гірше справа мається з ремонтом інших машин. „Ніде у нас відремонтувати швейну машину, годинник, навіть звичайний примус. До цього року була у Христинівці одна ремонтна майстерня, але її чомусь закрили".

ХТО ЦЕ ТАКИЙ „ХЕНС"?

„РУ" пише про „Хейса", що має підписувати договір Німеччини з західніми державами. Читач не знає, хто це такий, але із змісту новинки бачить, що це мав би бути німецький президент Гойс. Але український часопис мусить вживати не тільки накиненого чужого правопису, він мусить послуговуватися і чужими словами, такими, як „здравниця", бо так йому наказують окупанти України.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тисячами і співвласниками 14-ти мільйонового майна організації!